

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKO.

Dunaj, 7. julija. — Enajsttisoč častnikov in moštva srbske Timok-divizije je padlo v veliki bitki, ki se je bila med Bolgari in Srbi. Tako se glasi poročilo vojne- ga poročevalca na "Reichspost". Divizija je štela 15,000 mož in je bila od sovrašnika od vseh strani obkoljena, tako da na ubeg niti misliti ni bilo. Samo štiritisočim je bilo prizanešeno, toda le ti so večinoma ranjeni in vsi zajeti.

London, 7. julija. — Srbski poslanik zanikuje vest, da bi bila po Bolgarih Timokdivizija uničena. On izjavlja, da je bila divizija uspešna s tem, ko si je zopet prisvojila od Bolgarov zasedeni kraj Kri- volok.

Solun, 7. julija. — En del des- nega krila Grkov, je Srbe nazaj čez Strumo potisnil ter maršira proti mestu Sraša; tako se poroča iz grškega glavnega stana.

Dunaj, 7. julija. — Mobilizacija rumunske armade bo v četrtek ali petek dovršena, tako se glasi br- zojavka iz Bukreša. Trupe bodo nemudoma prekoračile Dunavo in v Bolgarijo vdrle. S tem se hoče Bolgarijo prisiliti do privoljenja, da Rumunija anektira ozemlje, katero si želi, ali pa se prične voj- na.

London, 7. julija. — Neka brzo- javka iz Sofije na osredno novi- narsko agencijo pravi, da so bol- garske trupe zavzele Nigrito za- padno do jezera Tajnoš in da so Grke potisnile tudi iz drugih važ- nih strateških postojank. Gene- ral Ivanov, poveljnik bolgarske vojne, je presenetil 80,000 mož broječe Grke, in velik del njih pognal v beg.

Belgrad, 7. julija. — Neko šte- vilo vojnih poročevalcev je danes šlo v srbski glavni stan v Ueskueb. Poveljnik srbskih trup jim je dal dovoljenje, da smajo do fronte.

Rumunija.

Berlin. — Vsi v pruskih polkih službojoči rumunski častniki so prosili za odslov. Ta korak je ne- posredna posledica rumunske mo- bilizacije. Tukaj bo vsled oboro- ženja prizadetih 200 Rumunov, večinoma dijaki.

Dunaj. — Iz zasebnih poročil iz Belgrada se da sklepati, da se ce- lo v srbskih uradnih krogih boji- jo, da je vojna proti Bolgarom brez nade. Za Bolgarijo je naj- večje ogroženje zadržavanje Ru- munije, Rumunska armada je za- časno oborožena, toda vlada dela svoje stališče odvisno od izida po- gajanja z Bolgarijo.

Tukaj se goji nade, da bodo Bolgarski državniki izprevideli nujnost, da se s sosedi naredi mir, kar je za Bolgarijo daleč sežnega pomena. Srbska izguba Timok- divizije se v dobro poučenih kro- gih tolmači kot predhodnik za br- zo končanje vojne.

Velikabritanija.

Bristol. — Sufragetke so izvr- šile nov atentat. Seveda namen je bil obrniti pozornost kralja na su- fragetno gibanje. Kralj je bil v sijajnem spremstvu na poti k o- tvoritvi poljedelske razstave, ka- tere protektorat je bil prevzel. Nenadoma je neka ženska iz gle- dajoče množice izstopila, obšla je dočle spremstvo ter vrgla pa- pirnat zvitok kralju na koleno.

Neki jezdec je potegnil sabljo ter sufragetko lahko udaril po glavi, nakar jo je policija odvlela v zapor.

Potem ko je policija zaslila sufragetko, jo je izpustila. Naved- la je, da se imenuje Mary Ri- chardson in dala za naslov glavni stan "Women's Social and Poli- tical Union."

POPRAVEK.

Odškodninski zakon drž. Min- nesote ni stopil v veljavo s 1. ju- njem, kakor je bilo poročano 26. št. Gl. Sv., marveč postane pravo- močen šele 1. oktobra t. l.

Nemčija.

Berlin. — General Josias pl. Heeringen, od 12. avgusta 1909 do sedaj vojni ministr, je resigni- ral. Kot povod za resignacijo se navaja, da je ministr preveč delal (!). Kakor se sliši prevzame ge- neral pl. Heeringen poveljništvo drugega armadnega kora v Berli- nu. O osebi njegovega naslednika, ni še nič znano.

Francije.

Paris. — V francoskem senatu je bila sprejeta odredba glede no- vega dovolila za hotele. S tem bo- do posestniki francoskih hotelov dobivali državna posojila na dolgi rok. Senator general Auguste Me- rier je izvajal, da bodo te odredbe francoze v položaj postavile, da se bodo bolj oprijeli hotelske in- dustrije v Franciji, katerih se na- haja sedaj 80 odstotkov v rokah inozemcev.

Nemški cesar in papež.

Rim. — Pruski pooblaščen po- slanik pri rimski stolici, dr. pl. Muehlberg, je bil 4. t. m. od pape- ža sprejet v zasebni avdienci. — Gosp. pl. Muehlberg je "svete- mu" očetu prinesel lastnorčno pismo cesarja, v katerem se za- hvaljuje za častitke, katere mu je papeštvo izrazilo povodom 25- letnice njegovega vladanja. (Op. ur. Tu se zopet jasno vidi vzajemnost med nemškim protestantskim cesarjem in poglavarjem edino zveličavne katoliške cerkve, kate- ra je pred še ne davnem zaigala protestante kot krivoverce. Kdor ni slep in do skrajnosti neumen, tedaj lahko spozna, kaj je "edino zveličavna katoliška cerkev," ali pa sploh cerkev, katere vere si bodi. — (Humbug tu, humbug tam)!

Štrajk v zlatrudnikih južne Afrike.

Johannesburg, 4. julija. — Da- nes vlada tukaj silna razburje- nost. Poslopje časnika "Star" je požgano; takisto železnična pošta- ja Broomfontain in neko veliko poslopje v središču mesta.

Seveda, krivda se vali na štraj- karje.

Zvečer so štrajkarji nameravali na glavnem trgu obdržavati javno zborovanje, kar pa je policija za- branila. To je do tja mirne ruda- je silno razkačilo in prišlo je do krvavih spopadov. Vojaštvo je streljalo na ljudstvo in dragonar- ji so jездili v množico. Že do pol- noči so trideset težko ranjenih spravili v bolnišnice.

Bojijo se sedaj splošne vstaje, ker delavstvo je silno razburjeno nad izjavajočim početjem policije in vojaštva. Ako bi bila policija pustila mirno zborovati, ne bi bi- lo prišlo do krvavih spopadov, to- da štrajkarje so namenoma izziva- li, da so imeli povod za nastop proti njim.

Bog se jezi nad Rockefellerjem.

Cleveland, O. — Strela je uda- rila v zvonik Euclid Ave. Baptist. cerkve, prodrla zvonik in razdjala sedež J. D. Rockefellerja.

PRIJATELJ, nagovori vsakega rojaka, ki ga srečaš, da se naroči na list Glas Svobode. \$2 na leto \$1 na šest mesecev.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:		
Za \$ 10.30		50 kron
Za \$ 20.40		100 kron
Za \$ 40.80		200 kron
Za \$ 81.60		400 kron
Za \$ 102.00		500 kron
Za \$ 203.50		1000 kron
Za \$ 406.00		2000 kron
Za \$ 1015.00		5000 kron
Poštarina je všeta pri teh svotah.		
Doma s nakazane svote popolnoma iz- plačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštne uradniki v 11. do 12. dneh.		
Denarje nam poslati je najprejše- je do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.		
FRANK SAKSER CO., 82 Cortland St., New York 104 St. Clair ave., N. E., Cleveland, O.		

Razne novice.

Spoznavajo.

Mestni odbor za šole v Char- lotte, N. C. je 17. junija zavrnil dve prošnji dveh katoliških učite- lje, kot učiteljice za ondotne ljudske šole. Omenjene učiteljice so že prej zavzemale v tem mestu učiteljske pfostore na ljudskih šo- lah.

Odbor se je izjavil: Kakor dru- god tako tudi pri nas, mora odbor gledati na to, da dobimo učitelje, ki so prijatelji ljudskih šol. Pravi ameriški državljani se zaveda- jo, da so rimokatoličani smrtni sovražniki naših šol, in jim potem še dovoliti učiti v njih, bi se re- klo dajati jim koncesije za izrab- ljati nas.

Tukaj je zopet točka, nad kate- ro lahko Kranje in njegovi kom- mani pretakajo krokodilove greš- ne solze.

United States Senator O'Gorman

rimokatoličan, je predsedniku Wilsonu predložil bšivšega gover- nerja Dix-a, države New York, da bi ga ta imenoval generalnim go- vernierjem na Filipinah. — Pri- pomniti temu moramo le, da je Dix voljno prodje katoličanov, za- to ga podpirajo in priporočajo, da jim bo pomagal podvreči Filipi- ne in če treba tudi Ameriko.

Grozna vročina

je bila zadnji teden v Chicagi ter vzrok smrti nad dva tisoč prašič- ev v hlevih pri klavnicah. Mesni trust gotovo nebo nič, oškodovan. Konsumenti pa tudi ne; kdo se neki briga za take malenkosti.

Socialistična stranka

in anarhistična International Workers of the World (I. W. W.) ste se v Butte, Montani sprle. — Člani I. W. W. so se po mestu iz- dajali za socialiste, da bi s tem zakrili svojo indentiteto in ravno to jih je pogubilo, da so bili po- znani iz mesta. Tudi drugod po Montani so dosegli istotake eks- perimente. — Ljudje, ki verujejo v sabotažo in razbijajo s sekiro po volilnici, bi nsmeli dobiti pro- storo v socialistični stranki." — Miners Magazine.

Katoličan ne more biti socialist.

"The Issue", je ime socialistič- nem listu, tiskan v Portland, Me. in v njem najdemo od predzadnje- ga tedna "vprašanje" in "odgo- vor" sledeče vsebine:

Roman. — Ne, rimokatoličan ne more biti socialist, po izreku vi- šjih politikarjev v katoliški cerkvi. Mi jih poznamo nekaj, ki so kato- ličani in ob enem socialisti, toda ti ne verujejo nič več v kardinale, škofo in papeža kot v koga druge- ga. Glede na Vaše drugo vpraša- nje: "Če je katoličan lahko tudi kristjan," pa Vam svetujemo, da se za vprašanje obrnete na upra- vo Ringling Bros. cirkusa. Če je kdo na svetu, ki bi bil ob enem katoličan in kristjan ga mogoče i- majo v cirkusu na ogled.

Uničujoči gozdni požari.

Cobalt, Ont. — V okolišu od Tenniskanning v kanadski provin- ciji Ontario grozi resna nevarnost vsled gozdnega požara, ki divja na raznih krajih, osobito severno od mesta; če ne bo kmali dežja, te- daj se je bati, da, neglede na ve- likansko škodo, vtegnejo tudi ljudje priti ob življenje. Vsi v južno smer vozeči vlaki so natla- čeno polni bežočih iz ogroženih krajev.

V Earltown je baje že 14 rod- bin brez strehe.

Pravosodje v "svobodni" deželi.

Atlanta, Ga. — Ollie Taylor, 13 letni deček iz tukajšnjega mesta, je v poboljševalnem zavodu v Ful- tonu že dve leti prestal. Njegovo "hudodelstvo" obstoji v tem, da je steklenico sodovnice izmaknil. Zagovarja se s tem, da je bil toliko ježen, da se ni mogel premagati in si je moral ogasiti ježo.

Ker so se oglašali resni glasovi proti takmu "pravosodju", so dne 3. t. m. dečka izpustili.

Pripoznano sredstvo.

Cincinnati, O. — Vsled posre- dovanja župana Hunt in zdrav- stvene oblasti, je 3. t. m. pričelo delati sedem neunijskih tovarn za led. V porabi stoječe mašinarije, parni stroji in razni aparati so pod nadzorstvom štrajkujočih ma- šinistov in kurjačev, toda le ti so od glavnega stana navodilo dobi- li, da imajo iti na delo, ker v tem slučaju gre za nujno stvar, kar za- hteva zdravstveno stanje mesta. Doseglo se je sporazumljenje med županom in unijo.

Tovarnarji ledu niso zadovolj- ni s posegom v njihove pravice in se že pripravljajo, da nastopijo proti oblastvenim "samovolj- stvu."

"Cincinnati Ice Company" je sodnika Spiegel naprosila za sod- nijsko prepoved proti mestu. — Prošnja se s tem utemeljuje, "da se je mesto na nepostaven način postavilo v posest osebne lastni- ne". Predlaga se, da se začasna prepoved spremeni v stalno.

Župan Hunt je generalnega pravdnika McReynolds prosil, naj uvede preiskavo glede podjetne metode "Middle State Ice Produ- cer's Exchange", ker je to nekak- šna zveza v svrhu, da trgovino kontrolira.

Štrajk pouličnih železničarjev proti.

Chicago, Ill. — Tukaj proti štrajk pouličnih železničarjev, ki so v predmetih vpsleni pri elek- tričnih pouličnih železnicah. To je bilo 3. t. m. sklenjeno na zborova- nju unijskih članov. Kedaj štrajk prične, o tem se ni moglo zvedeti. "County Traction Company", ka- tera je že delj časa slutila, da pri- de stavka, je uredila vse pripra- ve, da, če vslužbeni zastavkajo, uvedejo avtomobile, vozeče med Chicago in med malih vaseh okraja, dokler bo to mogoče. — County Traction Co. baje z vese- ljem pozdravlja štrajk, ker je z raznimi sili v sporu. S štrajkom misli kaznovati nasprotno vasi, ter jih na ta način prisiliti za po- delitev potnih pravie.

Velikanski požar.

Portland, Ore., 5. julija. — Mi- nulo noč je v tukajšnjem mestu izbruhnil velikanski požar, kate- ri je uničil med drugim tudi "Mul- tonah Trunk and Baggage Fac- tory" in skladišče "Monarch Lum- ber Co.". Skupna škoda je cenje- na na \$850,990.

Neurje in dež.

Winona, Minn., 5. julija. — Or- kann podoben vihar, z ledjem in točo spremljan, je minulo noč dr- vil preko mesta in okolice; prne- sel je zažaljeni hlad, a zaeno pa tudi povzročil veliko škode. Med drugim je tudi odplovljenih več mostov. V tem mestu je padlo 2 palea dežja.

Nekaj za bedaste abstinente.

Washington. — Po carinskih prijemkih, ki so v zadnjih dva- najstih mesecih dosegli do sedaj najvišji dohodek, so Amerikanci v fiskalnem letu 1913 več pive in žganja popili, več smok in sval- čice porabili in več tobaka pozveči- li kot kedaj popred v isti dobi a- meriške zgodovine.

Popilo se je nič manj kot 143, 300,000 galonov whiskeya in bran- dy, — za 7,500,000 galonov več kot v prejšnjem letu, — medtem ko je dosedanji rekord iz leta 1907 za 7,300,000 galonov udar- jen. In 65,500,000 sodov pive je šlo po goltancu, — v primeri s rekor- dom leta 1911 več okroglo en mi- lijon sodov.

Okoli 7,707,000,000 smok in 14,012,000,000 svalčice se je posmo- dilo. Prijatelji pip so porabili 403,200,000 funtov tobaka in 33, 200,000 funtov se ga je "počika- lo".

Vzlic ogromne porabe opojnih pijač, je iz zveznega carinskega poročila posneti, da se je število gostiln (salonov) v zadnjem le- tu za 18,000 skrčilo. Njihovo skup- no število znaša 450,000.

Delavske novice.

100,000 železničarjev glasuje za štrajk.

New York. — Uradniki od Rail- road Conductors in Brotherhood of Railroad Trainmen so končali štetje glasovanj o štrajku na vzhodnih železnicah.

Izid bo železničnim družbam do- stavljen, predno bode objavljen; toda gotovo je, da je glasovanje s pretežno večino v prilog štrajka.

Far agitira proti "osemurnem" dnevu.

Skoraj neverjetno zyeni, kar se pod 22. junijem poroča iz Festus, Mo. Postavodaja države Missou- ri je sprejela zakon, kateri, dolo- ča, da v glažutah in v silika-tovar- nah vpsleni delavei nesmejo delj kot 8 ur na dan delati. Ta zakon je 24. junija stopil v moč. Oni pod "Pittsburg Plate Glas Co." zna- ni trust zrcalnega stekla ima tu- di eno glažuto in Crystal City, pri Festus, Mo., kjer je preko 1000 ljudi vpslenih. Le ta trust se br- ni vpoštevati osemurni zakon. De- lavei v Festusi so se izrazili, da hočejo po 24. juniju samo še 8 ur delati; a trust je odgovoril, da vsi, ki se branijo nadalje delati 12 ur na dan, naj se smatrajo za od- stavljene. Na to je v torek 500 de- laveev zastavkalo. Osemurno pred- logo je bil legislaturi predložil poslanec Wolff iz Festusa, kateri se je za štrajk takoj z vso unemo zavzel. V torek je v Festus pokli- cal iz Flat River Lashleya, pod- predsednika Missouri Federation of Labor. Lashley je prevzel vodstvo štrajka ter takoj ustano- vil unijo. Potem je brzojavil predsedniku R. T. Wood od Mis- souri Federation, naj takoj pride v Festus, kamor je tudi v sredo dospel.

V četrtek se je že pokazalo, da skušajo agenti Glas-trusta, trgo- ci, zdravniki in odvetniki dobiti stavkarska zborovanja pod svo- jo oblast. V petek so zopet bila štrajkarska zborovanja, na kate- rih se je imelo glasovati, naj se li delavei povrnejo na delo ali ne. Predno je prišlo do glasovanja, je zahteval poslanec Wolff, ki je vodil predsedstvo, da imajo edi- no štrajkarji pravico glasovati. Neki bivši sodnik, Frazier, kate- ri je bil očitno od kompanije pod- kupljen, je bil kar divji, ter za- hteval, da ima vsak pravico gla- sovati. Predsednik Wood od Mis- souri Federation je zavrnil, da ne uvidi, kako da naj v stvari glasu- jejo tudi trgovci, obrtniki in ne- štrajkarji. Nato je imel Frazier umazan govor poln psovka na Wooda, katerega je dolžil, da je prišel v Festus z namenom, da bi punt vpriporil. Wood je vporabil priliko, da je neopaženo zapustil dvorano in se podal v svoj hotel.

Bila je že tema, ko je razgraja- joča drhal, kakih 100 mož, se va- lila proti hotelu. "Je tukaj Wood?" so vprašali posestnicio hotela, gospo Miller. Najstarejši 22letni sin krečmarice je prišel s samokresom v roki, ter rekel: "Mr. Wood je tukaj! On sedi tam nasproti, toda jaz Vam ho- čem takoj povedati, da prvi od Vas, ki hoče tu "trubel" naredi- ti, bo svoj del od mene dobil!"

Vodja drhali je bil bivši sod- nik Frazier. Čuli so se klici: "Ven z Woodom."

Po preteku ene ure se je drhal vrnila v salone, kjer je v obilici teklo pivo in whisky. Ob pol 11. ure je pol divja drhal zopet pri- šla pred hotel, ali sedaj kakih 300 mož močna. Vrata so zapah- nili; Wood se je zabarikadiriral v kuhinji in gospa Miller ter njeni sinovi so vse storili, da prepreči- jo vlom vrat. "Vlomite vrata!" "Linčajte ga!" "Privedite ven lumpa in dajte mu ostanek!" — Taki divji kriki so doneli iz pi- jane drhali. Šele ob 1 uri se je razšla množica s pretenjem, da zopet pride. Ko je situacija naj- kritičnejša postala, prišlo je pet

ali šest štrajkarjev, ki so se bili pomešali med množico, k vodite- lju drhali in mu izjavili: "Ako hočete Vi Mr. Wooda v roke do- biti, potem morate to storiti edi- no preko naših trupel. Mi ga bo- mo ščitili!"

Že ob 6. uri vjutro, se je tolpa sešla na kolodvorn, ker se je zna- lo da se Wood odpelje z vlakom ob 6:13. Drhal je bila preseneče- na. Sinovi hotelirke so zjutraj ob 4. uri napregli konja in Wooda odpeljali v Herculeaneum, od koder se je z vlakom odpeljal v Flat River.

Značilno je, ko je župnik Rev. Holschneider, že ves petek na ce- sti delal propagando proti delav- skim agitatorjem in pozivljal štrajkarje, naj se na 12 urno delo povrnejo. (Op. ur. Delavei! Tu- kaj imate živ dokaz, kakšnji va- ši prijatelji so duhovniki!!)

Missouri Federation of Labor bo bržkone pozivljala governerja, da zadevo preišče.

Wisconsin Federation of Labor je pričela z agitacijo proti prak- tiki izkoriščevalnih tovarn, ki si- lijo ženske dolgo delati za malo plačo. Državna industrična ko- misija je od legislature države Wisconsin dobila moč, da uredi delavni čas za ženske v tovarnah. To je prvi zakon te vrste, ki je bil sprejet v tej državi. Seveda, tovarnarji pobijajo to odredbo do skrajnosti.

Issaquah, Wash. — Naznanjam, da v tukajšnjim premogovniku Issaquah and Superior, se stalno dela. Kompanija je unijo pripo- znala brez vsakega ugovora. Tudi na Taylorju je štrajk končan in z dnem 1. julija se je pričelo z delom. Isto se sliši od Bayne in tudi v Rentonu so baje pričeli po- dirati planke, s katerimi so bili obgrajeni skavkoskazi. — Matt. Kramer.

Premogarska družba pripozna unijo.

Taylor, Wash. — Tukajšna pre- mogarska kompanija se je naveli- čala blizo leto dni trajajočega štrajka in je sedaj pripozna a uni- jo. Vstrajnost zavednih delavcev je zmagała. — Louis Fink.

Protest proti "Mailorder" tvrdkam.

Dne 6. t. m. se je vršilo zboro- vanje Chicago Federation of La- bor, na katerim so bili sprejeti odločni protesti proti takozvanim "Mail Order" tvrdkam. Tvrdke Sears, Roebuck & Co., Montgo- mery Ward & Co. itd. prodajajo večinoma blago, katero je izdelano v kaznilnicah.

Njih poglavitni odjemalci so prebivalci na deželi, farmerji. — Razpošiljajo se ceniki, na kate- rih so označene najnižje cene, to- da zamočano je, da je ista roba v kaznilnici slabo izdelana.

Izventega vržejo tupatam drob- tinico dobredelnim družbam in si s tem pridobijo ceno reklamo.

Imetniki teh obratov si kupiči- jo milijone na milijone a plačajo pa nesramno nizke mezde.

Chicago Federation of Labor zahteva, da mora vse v kaznilni- cah izdelano blago imeti znak z napisom "kaznilniško delo".

Sedaj leži v kongresu zakonski načrt, po katerim bo prepoveda- na pošiljatev takega blaga iz ene v drugo državo. Pričakuje se, da bo sprejeta predloga in se potem odpravi to zlo.

Imenovan je bil komite, da pre- išče razmere v "Mail Order" hi- šah.

Wilsonov vlak usmrtil človeka.

Bridgeport, Conn. — Ekspresni vlak št. 70 New Haven železnice, s katerim se je predsednik Wilson peljal na svojo poletno rezidenco v Canish, N. H., je blizo tukaj- šne stacije povozil nekega moža in ga takoj usmrtil.

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEDENEK.

DRUGI DEL.

XVII.

(Nadaljevanje.)

Kam naj se obrne zapuščena vdova po toliko denarja, ko hiša več nima gospodarja! Saj bi ga ji živ človek ne zaupal v današnjih nevarnih časih, dobro vedo, da bi mu ne mogla iz lahke opravljati obresti, kajti pridelki se potrebujejo večinoma doma, in za prodajo ostaja le malo. "Ko bi vsaj brat še živel," misli si uboga žena, "morda bi on rešil dom, kamor bi potem na stare dni lahko prišel na počitek. Ali tako ji je uničeno vse upanje in ubožica si ne ve pomagati.

Čas hitro teče, in predno bi si kdo mislil, mine leto, in kovač se oglasi s pismom v roki pri Vehovčevih po denar, o katerem je dobro vedel, da ga ne dobi.

Vehovka ga prosi povzdignjenih rok in solznih oči, naj se je usmili že zaradi nedolžnih otročičev in naj še nekoliko potrpi za denar, saj mu ne odide. Kovač se ne da omečiti niti za las in odgovarja na vse prigovarjanje in na vse prošnje solzne žene vedno le jedno in tisto. "Svota je že sedaj tolika, da se pokrije le iz težka; kaj pa še, če bi se ji morale od leta do leta pripisovati obresti? Naka, res ne morem, tudi ko bi hotel, ne!" In mož gre in toži, prosi ruže in jayne dražbe. Vse to doseže in že si na skrivnem dame roke, da mu morda prav za slepo ceno pripade Vehovčevo posestvo, po katerem ga je že davno obsla želja. Že je napravljval v duhu načrt, kam bi potem postavil kovačnico, kako bi si razdelil in pripravil polje, koliko bi se dalo brez škode posekati v gozdu in požgati v oglje.

Dan javne dražbe pride in Vehovki ne pusti sree, da bi na rojstnem domu poslušala, kako se bodo pulili zanj. Zato je šla z otroci k strijeu Mihevcu, kjer je ostala ves čas javne dražbe.

Kovač je računil, da ne pride kaj prida ali celo nič kujev, da bi mu po nepotrebnem dražili tolikanj zaželeno posestvo; Vehovčev dom mu utegne ostati prav za slepo ceno, morda celo samo za dolg, ki ga ima ondu vknjiženega. Toda mož se je grozno ukanil v svojem računu. Predno še se je pripeljala sodna komisija, zbralo se je ondu denarnih mož od blizu in daleč, da so se komaj ogibali drug drugemu. Javne dražbe so bile v tisti dobi jako redke, javna varnost ne ravno velika, in kar je bilo razumnih gospodarjev, spoznal je pač vsak, da je denar še najboljše naložen v posestvu. Zato so se pa možaki pri dražbi jako živahno poganjali za dom, na katerega je prežal kovač že več let. Predno je minila ura, prignali so ga na tri tisoč goldinarjev in poslednji, ki je toliko obljubil zanj, bil je Močilnikar, sosed Vehovčev, češ, da ne bo treba zapuščeni vdovi z otroci hoditi po svetu kruha prosit. Za to ljudo milo misel ga je kovač prav, kar je mogel, strupeno pogledal od strani, predno je odšel: posestvo je pa res ostalo Močilnikarju, ki je takoj kupnino odšel v gotovini, in dražbe je bilo konec.

Močilnikar gre takoj nato k Mihevcu, kjer najde jokajočo mater, okolo nje pa žalostne otročiče. "Potolaži se, Mica," nagovori jo poštenjak, "saj ni tako hudo, kakor si morda misliš. Kovaču smo ga izpulili iz rok, ko se ga je že oprijemal od vseh strani, kakor s kleščami."

Žena se ozre v sosedo, in žarek upanja ji prisije. Morda vendar še ni vse izgubljeno! Ako je le kovač odpravljen, potem ima vendar še upanje, da ji morda ostane kaj malega. Rada bi bila vprašala po uspehu, toda hala se je, da ne bi slišala kaj celo pičlega.

"Kaj meniš, za koliko smo ga spravili?" pride ji sosed naproti.

Vehovka zmigne z ramami, češ, kaj vem.

"Pomisli," nadaljuje sosed, "za tritisoč goldinarjev, kaj praviš nato?"

"Kdo pa je dal toliko?" vpraša ona.

"Jaz," odgovori sosed in še pristavi: "Sedaj se ti ne boče treba potikati po svetu in živeti ob miloščini tujih ljudi. Ostanete še nekaj več nego čistih dveti-

soč goldinarjev, ako ne želiš ostati na posestvu in se dalje pečati z njim. Če bi si pa volila poslednje, lahko mi povrne kupnino in posestvo ostane zopet tvoje."

Žena premišlja, naposled pa pravi: "Rada, na vso moč rada bi ostala na očetovem domu, ali odkod bi sirota vzela toliko denarja, da bi ga vrnila? Najmanj tisočaka bi mi bilo treba. Ne, Močilnikar, hvala ti lepa za prijaznost, le obdrži si posestvo in srenejši bodi na njem, nego smo bili mi. Veseli me, da je prišlo tebi v roke in ne kovaču, ki je menda mojega rajnega moža le iz tega namena spravil v dolg, da bi mu tem lože vrat zavit. Da se mu grda nakana ni posrečila, to me veseli prav iz srca. Jaz ostanem z otroci pri strijeu; v kočo pojdemo gostovat, denar mi pa že stric naloži kje varno. Da bodo otroci po moji smrti tudi kaj imeli. Kdo pa mi je porok, da bi toliko dobili, če bi ostala na posestvu z njimi? Bomo se že preživeli z božjo pomočjo, saj bodo otroci oja dne do dne trdnješi. Tako se vsaj kovaču umaknem s poti."

"Kakor misliš, da boče prav!" odgovori Močilnikar, "tvoja glava, tvoj svet. Stara si zadosti, pametna in izkušena tudi. Delaj torej, kakor veš in znaš, le mi kasneje nikdar ne očitaj, da sem te jaz spravil z doma. Še nekaj ti rečem. Leto dni boči kup med nama odprt, in če bi si želela v tem letu nazaj na domovje, kar poroči mi, in tvoje boče zopet."

"Ne, sosed, hvala ti iz noga, premisleka mi ni treba. Kar sem sklenila, to je, kakor bi bilo pribito, in nobena reč me ne odvrne od storjenega sklepa! Le srečno uživajte posestvo!"

S tem je bil razgovor končan. Kaj pa kovač! Jezno je vdrljal s kladivom tisto popoldne po nakovalu, da se je slišalo daleč po vasi. Nedopovedno ga je jezilo, d se mu je Vehovčevina speljala tako pred nosom, ko je že mislil, da je njegova. In prav ta Močilnikar, na katerega niti računil ni, da bi se utegnil tudi puliti zanj, prav ta mu jo je speljal! No, to je preveč, ko je imel takorekoč že vse v rokah! Ko bi bil morda nekaj let prej pogljal dom na hoben, ko po svetu še ni bilo takih zmed, kakor so dandanes, ko se mora človek res bati za to, kar ima, ako ni naloženo v zemljišči, obneslo bi se mu bilo vse boljše.

V tem trenutku stopi Javorškov Jaka v kovačnico. Prišel je tobak prižigat. Ponudil ga je tudi kovaču, kateri se pa danes niti zmenil ni zanj.

"No, kaj pa ti je, da se ti niti kaditi ne ljubi?" vpraša ga ves iznenadevan Jaka, "ali ti morda Vehovčev grunt še vedno roji po glavi, ki se ti je tako nenadoma izmuznil iz rok? Jeli?"

"Molči mi, saj te nisem vprašal!" zareži kovač in ga jako grdo pogleda.

"Le glej me, kakor hočeš," nadaljuje Jaka, "ne bojim se te prav nič ne. Tega mi pa tudi ne moreš utajiti, da si silno grdo naredil z Vehovko in njenimi otroci, ko si jih hotel pogljal po svetu, le da bi bil ti sedel na gorko. Sram te boči, kovač. Večkrat sem ti že povedal v zobe, da te ni nič prida; da si pa tak malopridnež, kakršnega si se sedaj pokazal, tega bi ne bil verjel. Vsi fari si na sramoto!"

"Kdo te je klical semkaj, ti vojaški cigan stari? Spravi se mi izpred oči, da te ne vidim, sicer ti ne boče dobro! Odkar si se potikal pri Vehovčevih, tudi nisi nič boljši, nego ves Vehovski rod, da veš. Sedaj pa le glej, da se izgubiš!"

"Kaj si rekel!" vzklikne razaljeni Jaka. "Take poštenjake, kakor so ravno Vehovčevi, drzneš se ti ometavati z blatom, ti, ki odiraš ljudi do belih kostij, ti, ki si s hudičem v zvezi, sicer bi ne mogel tako ravnati in toliko denarja imeti, ti, ki nikdar nisi pri celj maši in še pri tisti najrajši ostajaš zunaj cerkve, ti, ki od malopridnih fantov doma nakradeno žito po slepi ceni kupuješ, ti..."

To je bilo kovaču vendarle preveč, kaj takega se mu ni drznil vendar še nihče očitati v zobe. Bliskoma vtakne železo v ogenj, skoči na Jaka, zgrabi ga in na vso

moč iz kovačnice porine, rekoč: "Ven, pravim ti!"

Jaka, na kaj takega ne pripravljeno in z bok velike starosti že precej okoren, spotakne se, prileti z glavo na prag in — obleži; po pragu se pa pociči rdeča kri.

Kovač osupne, skoči k njemu ter ga začne dvigati in tresti, toda brez uspeha. Jaka je bil sicer živ, toda zavedal se ni. Kmalu so se paleteli ljudje, kar jih je v prvem trenutku zvedelo o nezgodi v kovačnici, katero je kovač seveda tako zasukal na svojo korist, kakor bi se bil Jaka sam spotaknil in padel.

Hitro so poslali ranjencu po gospoda in po zdravnika. Le-ta ga pregleda in zmaže z glavo: "Dvajsetletnemu bi morda ne škodovalo, njemu pa utegne prinesiti smrt." V tem trenutku se povrne Jaka tolikanj zavest, da na zdravnikovo vprašanje, kako se je počutil tako hudo, določno odgovori, da ga je kovač na vso moč treščil ob prag, kjer je takoj obležal nezaveden.

Navzlic vsi zavednosti se mu je pa vendar že poznalo na obrazu, da ne boče dolgo. In res, drugo jutro ga je pobrala smrt, kovača so pa zaprli. Mož tudi ni več užival zlate svobode. V Ljubljani na Tranči je izdihnil svojo ubogo dušo še predno mu je bila dognana krvava pravda, v kateri je vztrajno tajil vse od kraja do konca.

XVIII.

Čas beži čudovito hitro in človek se postara, da sam ne vé, kdaj in kako. Tudi kralji in cesarji niso izvezeti. I njim zareže čas gube starosti v čelo in lica, in tudi njim pride smrtna ura, kakor najširomasnejšemu prosjaku. Smrt pobira vse od kraja, ne glede, kaj ima kdo na glavi: ali zlato krono, škofovsko kapo ali raztrgan slamnik; vsak ji je dober in vsak mora ž njo!

Tudi pruskemu kralju Frideriku Velikemu so dne 17. avgusta leta 1786 leta potekla in šel je za Marijo Terezijo, kateri je storil toliko zla. Za njim je prišel na pruski prestol Friderik Viljem II., ki se je takoj prijel politike in spletkarstva svojega prednika. — Videč, kako se je Avstrijem vojna sreča v turških bojih zopet obrnila na dobro, sklenil jo je sam skaziti, kolikor boče mogoče. Avstrija se po njegovih nazorih nikakor ne sme pomikati izza prirodnih meja savskih in dunavskih na jugu, in on s cesarjem Jožefom toliko časa ne more biti dober prijatelj, dokler boče le-ta gledal po turških pokrajinah. Da bi kar najhitreje zopet vrnil Turkom Beli Grad in več drugih mest ob Savi in Dunavu, sklenil je zvezo z Angleži in Nizozemci, hujškal Poljake in Madžarje proti Avstriji, in ko mu vse to ni še prineslo zaželenega uspeha, preplaval je s svojo vojsko Šlezijo, kakor se je naučil od svojega prednika.

Cesar Jožef je bil na smrtni postelji, ko so mu sporočili ta novi nesramni napad pruskega kralja. Ukazal je: "Pokličite mi Laudona iz Belega Grada, on se mi zdi mož, ki ošabnost prusko zavrne v dostojne meje!"

Avstrijska vojska, ki je bila razprostrta od hrvaške meje ob Savi in Dunavu preko Erdelja do Bukovine, dobila je še tisto jesen ukaz, odriniti na Moravsko, kjer se ji boče zbirati za bodočo šlezjsko vojsko. Laudon se je nemudoma dvignil proti severu in si je Novi Tičin na Moravskem odločil za glavni tabor.

V tem pa se oglasi smrt na Dunaji v cesarski palači. Prišla je po cesarja Jožefa dne 20. februarja 1790. leta. Prestol je zasedel njega brat Leopold II., doselej veliki vojvoda in gospodar na Toskanskem.

"Kaj boče le-ta?" zmaževali so ljudje neverjetno z glavo do njegove prihodu. "Prav tako, kakor da je prišel mali zemljak na graščino za gospodarja. Saj ne boče u mel gospodarstva! Lahko mu je bilo dosej tam doli na Laškem v Toskani pravično vladati neko likim tisoč prebivalcem, ki so bili vrhu tega vsi jedne vere in jedne narodnosti. Ali tukaj pri nas je to vse drugače!"

(Dalje prihodnjik.)

Delavci, širite svoje glasilo "Glas Svobode"!

Slab želodec

pomenja tudi slab ustroj, slabo prebavo, onemoglost in razne druge prebavne nepravilike.

SEVEROV ŽELODČNI GREŃČEC

(Severa's Stomach Bitters.)

hitro odpravi take nepravilike. Priporoča se zoper gorečico, napihovanje, zapeko in razne druge prebavne nepravilike. Cena \$1.00.

KOLIČNE BOLEČINE

so znaki najbolj navadnih bolezni tega časa leta.

SEVEROVO ZDRAVILO ZOPER DRISKO

Severa's Diarrhoea Remedy

je tonika za čreva. Zelo uspešno učinkuje v slučajih driske, krčev, količnih bolečin in vnetja črev. Cena 25 in 50 centov.

SEVEROVO GOTHARDSKO OLJE

(Severa's Gothard Oil)

je eno izmed najboljših zdravil zoper revmatične bolečine. Priporoča se zoper

pokostnico, bolečine v hrbtu, straneh in v prsih, odrge, otekline in vnetja.

Cena 25 in 50 centov.

Kadar potrebujete zdravila, vprašajte lekarnarja za Severova. Ako jih lekarnar nima, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS IOWA

POZOR!

POZOR!

Vsem, ki so nas zadnji čas spraševali radi slovenskih grafovskih plošč, naznanjamo, da smo jih ravnokar prejeli več tisoč, iz stare domovine. Velika izbira, fina kakovost, primerne cene!

Pišite po cenik!

A. J. Terbovec & Co.

P. O. Box 25

DENVER, COLORADO

RAZNO.

Iz življenja rezervistov. Predstojniki neke sarajevske stotnije so dalj časa opažali, da nosi eden vojakov vsak drugi dan zavitek na pošto, Sumili so, da tiči za tem volunstro ali kraja, pa ga je te dni počakala vojaška komisija s podpolkovnikom in stotnikom na čelu. Komisija je vojaku odvzela zavitek, ga odprla in kaj je zagledala. V zavitku so bile skroge starega komisa, koščki mesa in šest krajcarjev: mož je pritrgal te reči od ust in pobiral ostanke svojih tovarišev, da jih je vsak drugi dan pošiljal svoji ženi in otrokom. Zgodba je napravila na vso komisijo silen vtisk, pa so zbrali nekaj denarja in ga poslali njegovi ženi. Ampak tudi s tem denarjem je imela nesrečnica poln koš sitnosti, ker se je čudila, kako ga je mogel poslati njen mož in ker tudi možu ni bilo znano, kdo da je ženi poslal denar, je šel na pošto, da se informira. Ker tudi tu ni ničesar izvedel, je naznanil zadevo stotniku, ki ga je pomiril. Kmalu nato je bil mož, ki je dalje časa služil kot rezervist, odpuščen iz vojaške službe. Zgodba prav nazorno osvetljuje gorje rezervistov in njihovih družin!

Obsojene Srbkinje. V Pančevem na Ogrskem je obsodila sodnija na zapor 3—8 dni 15—17 letne srbske deklice Mileno Jovanovič, Zorko Jovanovič, Vido Maksimovič in Maro Markovič — ker so letos pozimi nabirale prispevke za srbske in črnogorske ranjence!

Svojo vnukinjo je živo zakopala. V bližini Storkova je 60letna žena zakopala ob robu gozda štiritletno hčerko svojega sina pri živem telesu. Ko so prišli na sled groznemu dejanju, je bilo dekletce že mrtvo. Zakopano je bilo z glavo nizdol. Staro mater, ki je slaboumna, so aretirali. Prebivalstvo jo je hotela kamenjati.

Duhovnika ustrelil. V Sulmoni v Italiji je vdrl mestni uradnik

Phone before Eleven-Delivered before Seven

Phone CANAL NINE—the Edelweiss Line—

Edelweiss BEER

A CASE OF GOOD JUDGMENT

Stoppa v cerkev, kjer je bral duhovnik de Martini mašo, ter z dvema streloma ustrelil duhovnika. Stoppa je potem zbežal domov ter ustrelil svojo ženo, ki jo je imel na sumu, da je imela pregrešno zvezo z duhovnikom. Na to se je sam javil sodišču.

Kadar prečitata to številko Glas Svobode dajte jo naprej svojemu sosedu, in ko jo ta prečita naj da zopet naprej.

Ali ste že poslali naročnino za "Glas Svobode"? Ako ne, blagovolite to storiti takoj.

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANT. FISHER, podpreds., 516 N. Bunker Hill St., Los Angeles, Cal.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fullerton St., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.): 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
JOE CVETKOVIČ, 810 W. 4th St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 4144 W. 16. St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
JOHN JEREJ, 321 — 136. St., Chicago, Ill.
FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1346 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odposiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". — Seja gl. odbora je vsako zadnje sredo v mesecu v Stastny-evi dvorani, 2005 Blue Island ave.

IZ URADA ZAPISNIKARJA S. P. ZVEZE.

Zveček iz 30. redne seje gl. odbora.

Seja se vrši v Stastny-evi dvorani, 2005 Blue Island Ave. dne 25. junija 1913, začetek ob 8 uri zvečer. Na isti so prisotni bratje: A. Mladič, W. Rus, A. Duller, M. V. Konda, A. Slogar, J. Tisol, J. Jereb in F. Godina. Navzoč je tudi br. Ivanšek, zastopnik br. Konda na zadnji revizi, kateremu se dovoli poročati o zadnji reviziji, ter se mu objedni da pravica debatiranja.

Zapisnik zadnje seje se prečita, sprejme in podpiše.

Brat predsednik predloži seji list neke odvetniške tvrdke iz Butte, Mont., katera se obrača na njega za pojasnila, zakaj ne dobi br. Markus Vraničar, član dr. št. 1 Chicago, Ill. svoje bolniške podpore. Zadeva se pojasni na ta način namreč, da br. Vraničar je potni član z potnim listom in naseljen sedaj v Butte, Mont. ker se je tudi poškodoval, in to na nogi. Ker je pa omenjeni že delj časa bolan in se ni ravnal po zdravniškem navodilu in pravilih namreč da bi se bil podal v bolnišnico, radi tega se mu ni izplačala podpora več kot določajo pravila to je za tri tedne. In v tem smislu se poroča tudi omenjeni odvetniški tvrdki.

Dr. št. 20 Cleveland, O.: Za predloženo zahtevo radi verodostojnih listin se sklene da nobene druge listine kot iste ki so označene v pravilih so veljavne za dokaz starosti. Prošnji, da bi smele ženske biti za delegate, se ne more ustreči, ker bi bila proti točki pravil.

Dr. št. 28, Madison, Ill.: Bratu Ant. Pleše se sklene podpora za plačati do časa kot se zahteva.

Tajnik poroča, da je g. Ulepiču od dr. št. 48, Mulberry, Kan. izplačal bolno podporo v znesku \$109.75, kar se vzame na znanje.

Dr. št. 70, Dunlo, Pa. — Pojasnila glede poznane resolucije se vzame na znanje.

Dr. št. 86, Herminie No. 2, Pa.: Prošnja se prečita in se jo ne bo de zabranjevala razposiljati med društva; kar se pa tiče zvezinega glasila, se obrnite na istega upravitelja.

Brat predsednik poroča, da je došel iz Chicago, Ill. z spremeljevalcem br. Pezdur od dr. št. 20, Cleveland, O., ter se dal tu v prisotnosti dveh g. uradnikov zdravniško preiskati. Ker je pa preiskava dokazala, da je neozdravljivo bolan se mu je pripoznalo \$400.00 odpravnine z katerim prejemkom prestane biti član "Zveze". Poročilo se vzame na znanje.

Naznanila smrti: Od dr. št. 54, Ely, Minn. brata: Mihael Mertel, e. št. 2554 ponesrečen v rovu 22. aprila 1913 in Anton Pogorelec, e. št. 2741 ponesrečen v rovu dne 10. maja t. l. in od društva št. 71, Marianna, Pa. brat Mihael Mal-

gaj, e. št. 2576 ponesrečen v rovu 24. maja t. l. Poročila se vzamejo z izrazom sožalja naznanje. — Sožalje se izreka tudi tajniku br. Benko-tu nad izgubo svoje 5 letne hčerke — edinke.

Na podpiran predlog se sprejme v Zvezo 32 članov in 2 članice pristopivših ta mesec k raznim društvam.

V izplačitev se odobri razne račune.

Za nadzorni odbor poročajo bratje Duller, Ivanšek in Jereb, da so se knjige pregledale in ker so bile najdene v redu so se zavzele. Napake so se našle le dve in te so, da je tajnik enemu društvu preveč nakazal bolne podpore v znesku \$11.40 in blagajnik pa preplačal na enem čeku \$2., zakar se jim da nalog, da jih od društva zahtevajo v povrnitev.

Seja zaključena ob 11. uri zvečer.

Wm. Rus, zapisnikar.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. P. ZVEZE.

Vsem cenj. društvam v naznanje.

Tretje glavno zborovanje, naše slavne organizacije je pred durnj. Zborovanje se prične z dnem 8. septembra t. l. v Milwaukee, Wis.

Vsa cenjena društva so naprosena, da na svojih meseca julija se vršečih sejah, volijo svoje zastopnike (delegat). Njih imena in naslove naj se naznani do 1. avgusta glavnemu uradu, v svrhu priobčenja v glasilo S. S. P. Z.

Društva katera štejejo majn kot 100 članov, imajo pravico poslati po jednega zastopnika.

Društva z 100 ali več člani, pošljejo lahko po dva zastopnika.

Društva z 200 ali več članov, pošljejo lahko po tri zastopnike.

Pooblastila za delegate se bodo de v kratkem razposlale na vsa društva. Bratje društveni tajniki naj pazijo, da oddajo delegatom pravilno izpolnjena pooblastila, katere potem isti na zborovanje osebno prinesejo, ter v pregled izročijo. Nobenega zastopnika se ne bo de pripoznalo brez, da se izkaže z od društva pravilno izpolnjenim pooblastilom.

Vozni troški se vsem zastopnikom plačajo iz Zvezine blagajne. Vsek naj toraj zahteva, pri nakupu voznega listka pobotnico za plačano svoto, ker se bo de plačevalo potne troške le proti pobotnici.

Apeliram toraj tem potom na vsa cenj. društva, da ako je le mogoče naj zagotovo pošljejo svoje zastopnike. Čim več zastopnikov, več moči. Majnsa ter v slabih finančnih razmerah se nahajajoča društva se lahko združijo tako, da dve ali tri društva skupno pošljejo jednega delegata.

Vsa tista, vstevši tudi vsa ženska društva, katerim ni mogoče odposlati svojega zastopnika, lahko pooblaste delegata drugega društva, ali pa kaknega brata glavnega odbornika. Vsako društvo

pa lahko pošlje svoje zahteve pisмено direktno na konvencijo.

Vsem cenj. društvam, kakor tudi posameznim članom, kateri so želeli pojasnila, odgovarjam tem potom, da vsako društvo (izvzemi ženskih) najsi bodi staro ali novo, lahko pošlje svojega zastopnika. Zastopnikom izvoljen je lahko vsak član S. S. P. Zveze spada joč v 1. razred. Vsek mora biti 21 let star, ter član Zveze najmanj 6 mesecev.

Vsa ona društva katera se niso 6 mesecev stara, lahko pošljejo kot zastopnika ustanovitelja društva.

Natančni naslov kje se bo de vršila konvencija, bo de objavljen v glasilu kakor hitro ga izvemo.

Jos. Benko, gl. taj.

"SALCBURŠKI ZAKONI".

Klerikalci ne odnehajo v boju, ki so ga začeli proti ljudem, katere je zakon razočaral in katerim neusmiljeni-zastareli zakon ne nudi pomoči. Poročali smo že o procesu proti bivšemu duhovniku, sedanjemu protiklerikalnemu pisatelju Kirchsteigerju — (Med Slovinci znan po veleznimivim romanu "Pod spovednim pečatom", katerega ima v zalogi "Glas Svobode") ki je katoliško ločenim osebam s takozvanim "saleburškim zakonom" hotel dati priliko, da se zavarujejo proti obrekovanju hudobnih jezikov. Zaradi tega je bil obtožen, ker je s tem onečašča zakrament zakopa, a deželno sodišče v Saleburgu ga je oprostilo. Sodišče je takrat natančno dognalo, kako da postopa Kirchsteiger pri sklepanju zakonov. Kirchsteiger je najprej imel nagovor, v katerem je naslikal osebam, ki so prišle k njemu po blagoslov za novo zvezo, trpljenje ločenih katoličanov, ki je morajo prenašati vse življenje; potem je pojasnil pomen ceremonije, ki jo bo on izvršil in poudarjal, da morata biti oboje osebi očisti vseh grehov in da jima odpušča po običajih stare katoliške cerkve in po svoji duhovniški moči vse grehe. Nato ju je blagoslovil, a ne v imenu papeža ali države, temveč v imenu božjega. Dvojica je morala potem obljubiti, da hoče vztrajati v ljubezni in zvestobi, da hoče deliti veselje in trpljenje in obljubiti, da bo takoj, ko se reformira državna postava glede zakona ali ko bo veljavno ločena prejšnja zakonska zveza, sklenila zakon, ki bo veljavno po državnih in cerkvenih postavah. Ko sta to obljubila, sta si podala roke. Kirchsteiger ju je blagoslovil in jima izročil blagoslovljene prstane. Z nagovorom o učinkih podeljenega blagoslova je bila slovesnost končana. Priče, ki jih je blagoslovil Kirchsteiger ob novi zvezi, so izpovedale, da so dobro vedele, da ceremonija ni bila enakovredna z zakonom, kakršnega terjaja postava. Vse priče so pa soglašale v tem da je napravil blagoslov nanje izredno svečano, resen, pretresljiv vtisk in da ni Kirchsteiger niti najmanj posnemal ali smešil zakon v cerkvenem smislu, ampak so bili prevzeti od resnosti in dostojanstva onega trenutka. Kirchsteiger ni zahteval nikakršne nagrade za svoj blagoslov, pač pa je sprejel, če mu je kdo prostovoljno naklonil darilo. Saleburško deželno sodišče je Kirchsteigerja oprostilo, ker v njegovem postopanju ni bilo nič poniževalnega za cerkveni zakon. Kirchsteiger je duhovnik in ima pravico, da blagoslavlja. Stori je to, za kar je kot duhovnik upravičen. Od tega procesa je poteklo že deset mesecev, a sedaj mu preti zopet nova obtožba. Od takrat, ko ga je sodišče oprostilo, je Kirchsteiger blagoslovil že veliko parov in je v ta namen uredil tudi prav dostojno kapelo. Na stotine ljudi je prišlo k njemu, ki vsled zastarelega zakona ne morejo skleniti nove zveze in ki so prisiljene, da žive v "divjem zakonu". Tako je prišel h Kirchsteigerju tudi tiskar iz Graceta in Kirchsteiger je blagoslovil njegovo novo zvezo. Ko je pa tiskarjeva ločena žena izvedela o tem, je ovadila svojega ločenega sopraga zaradi bigamije. Saleburško državno pravdnštvo vodi sedaj že predpreiskavo zoper Kirchsteigerja in prav gotovo tiče za ovadbo klerikalci.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva dolarja)

ONEČAŠČENJE MRTVECA PO DUHOVNIKU.

Na Selu pri Ihanu št. 4 je živel mož France Hribar, star 52 let. Pred pol letom mu je umrla na porodu žena, zapustivša osem malih črvičev, katerih ima najstarejši 12 let. Mož je bil dober in skrben gospodar in je imel precej posestva. Ta družinska nezgoda pa mu je tako zagrenila in otežila življenje, da je iskal konca in gotovo sta mu skrb in žalost hipno omračila duh — mož se je obesil. Gotovo je vse pomilovalo siromaka in njegovo zapuščeno družino! Brat umrlega, Jakob Hribar, mu je preskrbel krsto in ves pogreb. Peljali so mrliča k pokopu in sicer ga je pripeljal njegov so sed Rudolf Kimovec iz Sela, jama izkopali in zagrebli pa so ga Jože Lunar, Janez Lunar in Štefan Povž, to se ve, da za cerkvijo, na neblagoslovljenem prostoru. Pogrebeč je bilo več in med njimi tudi brat Jakob Hribar. Krsta je bila čedna, imela je zgornji križ in ob straneh angelje in druge okraske. Pogreb je bil v ponedeljek 9. m. m. ob pol 4. popoldne. Zvonili mu niso in tudi drugih pogrebnih ceremonij ni bilo. Ko so pred pokopališčem vzeli krsto z voza, je pristopil ihanski župnik, ki se je silno grdo držal. Prišel pa ni pokopavat, temveč mrliča oskrunit. Ne samo, da je delal nedostojne opazke, planil je h krsti in pričel trgati in praskati raz krsto križ, angelje in druge okraske. Ker pa divjak v duhovski obleki ni mogel vsega hitro raztrgati s prsti, vzal je žepni noč ter rezal križ in drugo toliko časa, da je bila krsta čisto gola. Po tem junaškem delu je odšel urno proč. Vendar pa se ni zadovoljil s tem oskrnutvom mrtvega Hribarja, v šoli je vpričil hčerke umrlega rekel otrokom, da je mrtvec pogubljen in so šolarji, posnemajoč svojega vrlega kateheta, vpili iz šole grede nad ubogo, nedolžno siroto: "Tvoj ta star je že v pekl!" — Duhovnik, ki je zagrešil vsa ta dejanja, se piše železny in je znan po svojem klerikalnem fanatizmu. V čem se pač razločuje ta človek od hijene? In tak človek je postavljen nad stotine ljudi, da jih duševno vodi? In take ljudi posluša narod pri raznih dogodkih v življenju. Tak človek jim grehe odpušča, tak človek jemlje v roke "živega boga" in to vsak dan! Tak človek gospodari v občini; tak človek ima važno besedo pri oblastvih. Človeka mora biti sram, da vladajo v deželi ljudje, ki postopajo z živimi ljudmi kakor z backi, z mrtvimi pa, če se jim tako zdi, kakor duhovnik železny v Ihanu. V imenu človeškega dostojanstva sedaj tam zahtevajo, da se za to stvar zavzame državno pravdnštvo v obrambo mrtvega, ki se sam ni mogel braniti in zverinskega človeka v duhovski obleki izroči zaslužen kazni.

Calumet, Mich.

Vas prosim g. urednik, kadar boste imeli malo prostora v Vašim velenjenem listu, da mi ga odstopite, kajti moja vreča bo kmalu do vrhunca polna in potem hočem pošteno namalati mojega Ivaneta Kranjca. Midva sva doma od Hrvaških poljan in njegov oče ima za ženo mojo mater, kar pa le v toliko omenim ker me zatirati uči.

To so telesna dobra dela, kar vam bom pa že obrazložil v mojem dopisu.

S tem sprejmite moj bratski pozdrav kot Vaš novi a zvesti naročnik.

P. S. K.

Pravi Pain Expeller lahko tudi s dobrim vspehom pijete. Vzemite ga 4 kaple v kozarec polnem vode. Stane 25 in 50 centov v lekarnah in F. Ad. Richter & Co., 74 — 80 Washington St. New York, N. Y. 1

NAZNANILO.

Članom društva "Delavec" št. 17 S. S. P. Z. se tem potom naznanja, da se vdeležijo prihodnje seje, katera bo dne 13. julija ob 9. uri predpoldne, polnoštevilo. Na dnevnem redu so važne točke za rešiti. Kdor izostane in se pri seji ne opraviči plačal bo de v društveno blagajno 50c.

Nadalje se društvenikom tudi naznanja, da se društvo "Delavec" vdeleži piknika skupnih društev na Amurori dne 4. julija na Geršičevi farmi, korporativno s zastavo. Pričetek ob 10. uri dopoldan. Več v lepakih. — Sklep seje 8. junija, za odbor:

Vine. Mikulich, taj.

Slovenec

dobro znani češki lekarnar J. C. Hermanek, iz Centre ave. in 18. ceste ima sedaj svojo lekarno na 4016 W. 26th St., 7 vrata zapadno od 40. ave. Slovincem v bližini živečim se priporočam.

CLEVELAND.

Pomlad je. Minuli so nadležni zimski dnevi, ki so prisilili vsakogar, vrteti se v okrožju tople pečine. Lahkeje nam dihaajo pljuca in vsakdo z nestrpnostjo pričakuje prostega časa, da z veseljem srce poleti na sveži zrak. Tole gospodične v novih pomladanskih toaletih promenirajo po ulicah. — Poslednje pa upljiva tudi na mladeniče, da tudi oni nočejo zaostati, kajti mučivo je, predstavljati se mičnim znanam v slabem kraju. Isti store pa tudi poročenci in to tem lažje, ker nimajo tiste skrbi, katera muči, uboge samce skozi in skozi. In vi? — Li zaostanete? — Nikakor ne. — Zglasite se pri nas in mi vam pomerimo obleko ali pa vam pretvorimo obrabljeno v novo. Čistimo, likamo, popravljamo moške, kakor tudi ženske obleke po zmernih cenah. Prepričajte se!

I. SMUK,

4706 St. Clair Ave. Cleveland.

Vprašajte po Vac. Donat sodovici, je najboljša na trgu, 1529 W. 19th St., Chicago, Ill.

Всак сласки делавец
попроси пива се у „едог
оас елс“, пред пором б
келог елсис оупердс у
делавец

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vrtka za par centov s biljardomizo na razpolago. Vse to se dobi v gostini

John Košiček
1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

Knjiga

"ŠKOF PROTI ŽUPNIKU,"
Spisal na temelju resničnih dogodkov in aktov

PAVEL SVETLIN,

bo kmalu pošla. Kdor se torej zanima za to veleznimivo razpravo naj poseže po knjigi. Ista stane 35 centov poštne prosto in jo je dobiti pri

GLAS SVOBODE CO.
3622 W. 26th St. Chicago, Ill.

ODVETNIK PATENT

GARL STROVER
(Soba šte 1009)
133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 5908 MAIN

Slovenskim gostilničarjem in trgovcem priporočam

BINGO CIGARE

CHARLES HLAVA, izdelovalec
2342 So. Kedzie Ave., Chicago.
Telefon Lawndale 5616

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.
A. Justin, lastnik
In trgovec z vinom, cigarami, marmeladnim pivo in itd. — Se priporoča Slovincem!

G VOKOUN

1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre svačice in razno ličen tabak iz vseh dežela.

Slovinci, oglašajte se pri meni!
Telefon Canal 2301
Popravljalnica dežnikov in pip

Najnovejšo in najboljšo čbučo

kupite zdaj pri

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.
Novi spomladni vzorci

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT Martin Nemanich. GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

J. F. HALLER GOSTILNA

prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8006.
2103 Blue Island Av. cor. 21. St

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek. Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.
velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

LOUIS VANA,

Izdellovalec

sodovice, mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
1835-37 Fisk St. Tel. Canal 1405

Telefon: Canal 3014
NAZDARI!
SALOON
s kegljiščem
kjer točim vedno sveže pivo in druge raznovrstne pijače. Domače vino. Unijske cigare. Potniki dobe pri meni čedna prono čišča. Potrežem vsakemu točno in izobno.
MARTIN POTOKAR
1625 So. Center Ave. Chicago, Ill.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer se toči vedno sveže Schoenhofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljšje unijske cigare.

Kegljišče na razpolago.

ANTON MLADIČ,
2348 Blue Island ave. Chicago.
Tel.: Canal 4134

Dr. B. K. Simonek ZOBOZDRAVNIK.

1669 Blue Island Avenue.
Tel. Canal 2127

Uradne ure: Vsak dan od 9 jutro do 6 ure večer; ob nedeljah od 9 do 11 ure predpoldne.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by M. V. KONDA & CO
3622 W. 26 Street Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodnomyšlni list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEREK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE

3622 W. 26 STR. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnik
da nam navede naznailjo poleg Novca tud
tudi naslov.

231

RIMOKATOLIŠKI DUHOVNIKI
KOT MORALNE PROPAGANDISTI
V ZLOČINCI.

Neštetokrat se nam je že očitalo, da Glas Svobode piše proti rimokatoliški duhovščini in pa proti veri. To je osebno trdil Am. Sl. oziroma pokvarjeni lemenatarji, katerih je tu v Ameriki več kot preveč in nikoli niso pozabili in ne pozabijo dostaviti: "Glas Svobode laže, Konda laže in vse laže kar je pri in okoli Glas Svobode". Vsa argumentacija naših dičnih popovičev leži v tem, da se na nedolžni papir zapiše, in če potreba tudi podčrta: "Glas Svobode laže!" In s tem je rešena rimokatoliška duhovščina, je rešena "edino zveličavna vera" in rešen je ves klerikalni humbug.

Toda gospoda le počasi; vaša argumentacija je od muh, nimam najmanjšega jedra in zato ne tistega odpora, katerega vi gošpodje silno potrebujete. Vase fraze so zdajne že izgubile tisto moč, po kateri je "rimski vidni bog" tisoč let nevedno maso držal v verigah grozne teme in nevednosti, je doprinašal sam in odobral odprinašanje od nižje in najnižje duhovščine vsa zločinstva, katere mi tukaj naštevati niti ne moremo; na kratko rečeno: Nič jim ni bilo sveto in nič jim ni sveto, samo da jim kaže dobiček! Maščevanje in škodaželjnost je pa tem svetim parasitom že tako vkoreninjena, da se niti ne zavedajo, kaj pomeni prevrženi uk: "Ljubite svojega bližnjega, kot sam sebe."

Toda pustimo to, ker predaleč nas bi zavedlo, če bi hoteli vzeti pod kritiko delovanje in nehanje teh rimskih agentov, sicer se pa tudi ne izplača pečati se z ljudmi, kateri nepoznavajo nebesko hčerko, ki se ji pravi: Resnica, in se rajši povrtno k trditvi Am. Sl., češ, da Glas Svobode laže.

Kar je še bilo zapisano v Glas Svobodi, niso gospodje pri "Am. Sl." niti pičico na črki in stvarno izpodbili, pač pa se je to obratno že neštetokrat zgodilo.

Glas Svobode še ni nikoli pisal proti rimokatoliški duhovščini ali duhovščini družin ver, kot taki, in tudi še ni pisal proti kateri si bodi veri, kajti vera je zasebna stvar vsakega posameznika, in če je kdo žnjo zadovoljen, je nam isto prav in nimamo nič proti temu. Pisal pa je Glas Svobode in bo še pisal proti tonzuriranim izrodkom človeške družbe, proti farškim zločincem, ki pod krinko ostudnega farizejstva doprinašajo hudodelstva ki do neba upijejo po maščevanju. Torej proti takim falotom piše Glas Svobode, a s tem pa ni nikakor rečeno, da je Glas Svobode proti duhovnikom v splošnem, kajti veliko je med njimi mož, ki so vredni vsega spoštovanja in niso odgovorni za dejanja njih kolegov.

Mnogokrat se nam gnusi, ko pišemo o početju farških lopovov, toda kot vestni časnikarji, ne smemo zamolčati resnice in če je to komu ljubilo ali neljubilo, o takih stvareh ne smemo rabiti plašča molčečnosti. In tako imamo danes za zabeležiti dva slučaja in sicer je prvi o

Rimokatoliškem popu župniku J. M. Rivera.

Žrtev tega vzornega katoliškega duhovnika je 18 letna Katharina Roesse, katere mati je katoličanka oče pa protestant. Po navodilu rimokatoliškega Rev. J. M. Rivera je dekle hodila se učiti za birmo v šoli pri cerkvi sv. Cecilije na zapadni Henry ulici v Brooklyn v New Yorku.

Ko je prišel čas birmovanja, je bila Katharina sprejeta v edino izveličavno cerkev, ter teden dni pozneje sprejela prvo sv. obhajilo iz rok vzornega župnika. Potem je par let šlo vse gladko, a zadnji teden meseca aprila t. l. je pa strela udarila kar z jasnega "Father" Rivera se je zapeljale in onečastene Katharine naveličal.

Skozi cele dve leti je rimokatoliški duhovnik pregrešno izrabljajal nedolžno in nevedno dekle, je ob večerih voziral z avtomobilom ter sem in tje prenočevala tudi v nekem njujorskem hotelu, kjer sta se vpisala kot mož in žena. Kakor rečeno, trajalo je to dve leti, dokler ni udarilo. Lopovski far se je naveličal svoje žrtve in ji nekega dne rekel, da se morata ločiti. "Postal sem nezdrav, silno nevarne bolezni, torej me moraš pustiti in me pozabiti, sicer se še tebe prime bolezen. Tudi te več ne obiščem. Pozabi me!"

S tem je far mislil, da je vse v redu, toda Katerca se ni dala kar tako odpraviti, kajti tudi ona se je boleznii nalezla od "bogoslužnega" Father Rivera, in maščevala se bo s tem, ko bo povedala vse.

Bilo je 1. maja in Katharina se ni mogla več vzdržati. V obupu nad svojo nesrečno usodo se je revala sosedu, pričela jokati in nekečno svoji materi povedala ves dogodek. Gospa Roesse je bila grozno iznenadena in ni hotela verjeti. Ne, ne! To ni mogoče! A po daljšem in treznem prevdaru je svojemu možu povedala, pa tudi ta ni hotel verovati, dokler ju ni hčerka prepričala z dokazi. Uboga mati, njen obup je bil grozen in v tem obupu je sklenila, da Father Rivera mora umreti; toda treznejši in pametnejši možev razum je nakano ovrgel ter predlagal, da se da "gospodu" priložnost, da popravi krivdo in sicer naj pusti cerkev in zapeljavno hčer poroči.

Pričela se je gonja v župnišču. Mati je tudi šla k škofu, toda ta o vsem pomlčeval, je niti ni hotel sprejeti. A ker je končno tudi oče resno nastopil in "gospod božji namestnik" uvideval, da so mu postala tla vroča, jo je tebi nič meni nič — popihal neve se kam.

Ti je ena slika med tisočimi, ki se dogajajo po tistih veroučiteljih, ko nosijo krinko pobožnosti, a v resnici so pa pravi satani.

Rimokatoliški far prešestnik in morilec svoje žrtve.

Italijanski časopisi poročajo o groznem zločinu, ki se je izvršil pri San Mauro, Castilverde na Laškem.

Mladenka Roza Palazotto je šla neko jutro zarana k izpovedi. Pri izpovedi je spovedniku zaupala tajnost, da namerava s svojim ljubimcem pobegniti in ga vprašala za svet. Namesto da ji bi bil spovednik odsvetoval namero, jo je k temu še izpodbujal, ter jej svetoval, naj ona pride eno uro pred begom na neki določen prostor. Roza je lopovu verjela in se ravnala po njegovem nasvetu. Ko je mladenka prišla na dogovorjen kraj, čakal jo je tam že farški zločinec in ji povedal, da je prišel jo blagosloviti a obenem ji pa prigovarjal, naj, dokler pride ljubimci, ž njim stopi v par metrov oddaljeno prazno hišo, da ju nihče ne opazi. Mladenka je zopet zapala svojemu spovedniku in se dala odpeljati v nastavljen past.

Komaj da sta skozi vrata prišla v hišo, popadel je lopov svojo žrtev in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

in da ne zbudi ljudsko pozornost in da ne zbudi ljudsko pozornost

ter mu odvrnila, da ve da je šla hčer v jutro k njemu k spovedi in da se njene slutnje pomnožujejo na take odgovore. "Jaz ne vem ničesar o Vaši hčeri. Jo že zadnjih par dni nisem videl." To je bil njegov odgovor. Ali žena videvša njegovo zadržano in kri na njem, je šla vanj s solzami v očeh in ga rotila, naj pove. "Ne vem ničesar o njej. Ne delajte toliko hrupa ali ne vidite da tam stoji karabinerji!" "Lepov se bojiš postave", zavpije žena nadenj, "in če je temu tako, jih jaz pokličem ali pa povej kje je moja hčer." Kc far vidi, da se žena ne da pomiriti, jo porine na stran in steče proti župnišču, toda na ženino vpitje so prihiteli karabinerji in farja prijel, baš da jim ni ušel v župnišče. Pridržali so ga radi njegove vnanjosti in ne točnim odgovorom.

Oblast je odredila zasledovanje in po daljšem iskanju so našli razmrevljeno telo umorjenega dekleta v že omenjeni prazni hiši. Iz vse okolice so se sešli stari in mladi, da bi videli rimokatoliškega farja-morileca in da bi ga sami sodili, a karabinerji, ki so med tem časom dobili pomoč, so zabranili ljudsko sodbo, katera bi prav umestna bila. In sedaj čaka v zaporu "nadafinja" svojega plačila za "bogoslužno delo".

Tukaj smo našim čitateljem podali dve grozni sliki, kateri ste popolnoma resnični in vsak čitatelj naj si o tem sam sodbo naredi.

Povdarjamo še enkrat, da niso vsi duhovniki jednaki, in da poštnjak ne more biti odgovoren za dejanja lopova, pribijemo pa da je to sad kurumpiranega sistema v rimokatoliški hierarhiji in odločno zavračamo vsako očitajočo od strani gospodov pri Am. Sl., češ, Glas Svobode laže. Sicer pa je očitno, da kdor nam laž podtika, tisti zagovarja lumparije, kakršnje smo že razkrili in kakršne ste gorenji dve, in kdor zagovarja ter prikriva podlosti in zločine, in naj bodo izvršeni po farjih ali lajkah — tisti ni prav nič več vreden kot zločinec sam. To je naše prepričanje in pri tem ostanemo.

DRŽAVNA ZAŠČITA CERKVE.

Ločitev od države in cerkve je ameriški državni temelj; drugega pa ni nič originalnega v celi ameriški državni masinariji. Vse njene uredbe so posnete iz uredb drugih dežel in če so, tedaj so samo nekoliko prirojene in to večinoma na način, kakor je "gorenjim" prav in prikladno. Toda ločitev od države in cerkve je posebna ameriška specialiteta in sicer je ta temelj bil od nemških Amerikancev proglašen v Germantown, Pa. To je pa tudi edini veliki čin Nemcev v Ameriki. Pri tem pa Germantownerji niso bili verski nasprotniki, marveč baš narobe. Bistveno so iz verskih razlogov zapustili svojo domovino ter se podali v deželo, v kateri jim je bila zajamčena varnost proti verskem preganjanju. Našli so potem, da so bili sigurnejši, da ni nič boljšega in gotovejšega kot popolna ločitev posvetne države od duhovskih zadev in od cerkve, ter so ta temelj tudi dosegli. — Vspeh kaže kako prav so imeli skromni Germantownčani: v Pennsylvaniji je znal vsaki po svojem vzoru zveličan postati in država se ni najmanjše oficijelno brigala za vero ali cerkev. Toda pri vsem tem, država vendar ni bila docela nepristranska; pustila je namreč versko prisego, pri čem pa se zamore tudi v Pennsylvaniji "pravomočno" zapriseči, brez da bi se boga imenovalo; vendar se mora zagotavljati, da se veruje v boga in v neki "prihodnji sistem kazni in plačila", in če se to ne stori, tedaj se tudi nemogoče dobiti uradniške službe. A v celem in splošnem je izvršena ločitev od države in cerkve.

Toliko bolj se mora protestirati proti v legislaturi predloženi. — Flynn-predlogi, po kateri postane država pomočnica zjedinjene hierarhije. Odkrito se pripoznavava, da je zasilni zakon v prilog katoliške cerkve. V tej pa velja vodilo, da je škof zaupnik (Trustee) vsega imetja cerkvene občine v njegovi škofiji. Neka slovenska občina v državi se je branila svoje imetje prenesti na škofa in je pravdo dobila v sodiščih, katere so v vseh stopinjah razsodile, da občina zamore s svojim imetjem storiti, kar hoče. Le te sodnijske razsodbe so dale povod k Flynn-

ovi predlogi, katera določa da naj bi v takih vprašanih cerkvene postave bile merodajne, in ne splošno državno pravo. Ako se bo tedaj v bodočnosti kakšna občina puntala, da brani svojo posest, potem zapade imetje škofu, in s tem se kaže država kot pomočnica hierarhije in proti vestni svobodi, kar pomeni udarec proti temeljni ločitvi države in cerkve. Država postane pomočnica cerkveni mašini. V tem slučaju je Pennsylvanija globoko padla, če Flynnova predloga zakon postane.

Slični naklepi proti principu ločitve posvetnih od duhovskih zadev, se v poslednjim času sploh množe. Kakor znano katoliška cerkev ne pripoznava to načelo, marveč ga samo "trpi" tam, kjer si pomagati ne more. Ona zahteva za se, da bi stala nad državo, katera se naj podvrže njenim vodstvu. In to je od nekdaj tako bilo kar je tudi v "Syllabus" Pija IX. izrečno določeno. In baš tako ona zahteva, da jo država štiti proti napadom. Pred ne dolgo so bili v državnih legislaturah Colorado, Missouri, in Iowa vloženi postavni načrti, kateri "razširjenje, objavljanje ali razglasitev neresničnih podatkov o ritualih, ceremonijah ali običajih kake cerkve, verske družbe, organizacije ali korporacije, tajne družbe ali religiozne dobrodelne družbe — naj bi prišteval med zločine, ki se po predlogi kake verske korporacije, cerkve itd. kriminalno kaznuje."

Kakor je vsakteremu znano je že v Zdr. državah varstvo proti žaljenju; mi imamo tožbe proti žaljenju, ki se znajo voditi zasebnim in kriminalnim potom v katerih se razsoja na denarno odškodnino — ali pa v resnih slučajih — v zapor. Tedaj ne gre zato, da bi danes cerkev bila brez zaščite, i ne, da bi morala zase pravico iskati, marveč gre za strmljenje, da pride iz splošnega prava in da si pridobi posebno pravico, baš tako, kakor je z Flynnovo predlogo glede imetja.

Tako strmljenje moramo opazovati in zasledovati. Ono izpodbija pravilo ločitve od države in cerkve ter privede državo do vloge hlapca za cerkev. Mogoče se prekanjenec posreči, da spravijo take postavke skozi legislaturo, toda z uvedbo dodatkov, bo imelo potem svoj konec. Potem bodo imele ameriške mase za govoriti in če na to pride, potem brezdvomno ne bo več takih poizkusov podkopavanja temelja republike.

POGLAVJE IZ SOCIALIZMA

Laveleye pripoveduje v svoji knjigi o socializmu sedanjega časa: Leta 1848, v juniju je prišel Proudhon k predsedniku sodišča. Na vprašanje, kaj da prihaja, odgovori, da prihaja gledat veličastno grozo kanonade. "Pa saj ste vendar socialist?" pravi predsednik. — "Gotovo, gospod predsednik!" — "Kaj pa je socializem?" — "Vsak poizkus, izboljšati družbo," odvrne Proudhon. — Predsednik odvrne nato: "Potem smo pa vsi socialisti." — Čisto moje mnenje, sklene Proudhon pogovor.

Takih "socialistov" imamo še dandanes mnogo.

Ali pa res smemo imenovati vsakogar že socialista, če je vnet za reformo človeške družbe? Ali nimajo tega reformacijskega namena v svojih programih pravzaprav vse stranke, katere večinku jejo v javnosti? Gotovo, da ga imajo. Zategadelj bi izginilo sleherno razlikovanje strank v javnem življenju — in vse bi bile socialistične, ako bi bil res vsak socialist, kdor hoče, da se družba izboljša.

Moramo tedaj najti drug kriterij, drugo stališče, da določimo, kaj nam je socializem, kdo je socialist?

Izreklo se je nebroj definicij. Vsakdo, ki se je bavil s t. zv. socialnimi problemi, ki se je pečal z narodnim gospodarstvom, si je moral ujasniti, kaj mu pomenjata pojma socializem, socialist? Toda prav do (zadnjih desetletij niso mogli vdihniti v ta pojem duha enote: vsak si ga je tolmačil po svoje! V novejših časih šele se je v tem oziru jela uveljavljati vsaj načelna enotnost, če že ne absolutna.

Kako različni so pa nazori o socializmu in o socialistih, posname-mo lahko iz naslednjih definicij. Laveleye v imenovani knjigi pravi, da je socializem "vsak

nauk, kateri zahteva večjo enakost v socialnih razmerah in kateri bi to izpremembo rad uredničil potom zakonodajstva ali z državno pomočjo. Socializem da hoče izenačiti in nivelirati."

Dr. Iv. Ev. Krek se sklicuje na Lacordaireja, ki piše: "Krščanski socializem spoštuje vero, družino in zasebno last in teži za tem, da z združevanjem, ki se naj raztegne kakor je sploh možno, izboljša telesno in dušno stanje večine ljudi."

H. v. Scheel piše, da je socializem gospodarska filozofija zatiranih slojev.

W. Sombart pravi: Socializem je znanstveni izraz modernega socialnega gibanja.

Jezuit V. Cathrein trdi, d socializem narodno gospodarski sistem, čigar glavno jedro je, da se podzavajo proizvajalna sredstva in javno organizuje produkcija ter javno uredi razdelitev.

Dr. K. Gruenberg, piše, kakor Schaeffle, da so socializem vse one teorije, katerih smoter je, da prevzame sedaj veljavni pravni, gospodarski in družabni red na socialistični podlagi, t. j. tako, da se zasebna last, kot temelj sedanjega družabnega reda, odstrani in vpelje skupna lastnina, ki naj bo temelj novemu družabnemu redu.

In nazor prof. T. G. Masaryka dopolnjuje baš omenjeno definicijo, rekoč, da so odlični socialisti sami s teoretskega stališča proglašali socializem kot čisto nov in popoln svetoven nazor, s praktičnega stališča pa za stremljenje po novem družabnem redu. Narodnogospodarski nazori in ustroji da so jako važni, toda socializma da ne izpavajo problemi socializma da so v prvi vrsti filozofsko vprašanje.

Razlika nazorov se že iz teh definicij razvidi; zato ne navajam drugih. Poslednji definiciji pa tudi popolnoma zadoščata, ker dovolj pojasnjujeta bistvo in jedro socializma.

Jedro socializma je torej: sedanjí kapitalistični način proizvajanja naj se nadomesti s socialističnim; proizvajalna sredstva, ki so sedaj last posameznikov, naj postanejo last družbe in družba naj se polasti tudi delitve produkcije.

Socialist pa je, kdor si na podlagi ali v zmislu teh teorij osnuje svoj svetovni nazor, svojo življensko filozofijo.

Ti nanki niso niti stari. Torej ni čudno, če je do novejših časov vladala neenotnost celo v načelih.

Moti se, kdor misli, da sta stari in srednji vek poznala že socializem. Naj so Platonove teorije o ureditvi države še tako duhovite in globoke — socialistične niso. In naj so upori sužnjev še tako pretresali ustrojstvo rimske države, socialistični niso bili.

Če občudujemo srednjeveške utopiste — Tomaž Mor, Campanella i. dr. — ki hočejo družbi zasnovati nove temelje, le ne moremo reči, da so njihovi nauki socialistični.

Motil bi se pa tudi, kdor bi menil, da razne revolucije, razni upori zatiranih slojev dokazujejo, da je bil socializem v dotičnih dobah že razvil svoj prapor! Da ne govorim o kmečkih uporih srednjega veka: — niti velika francoska revolucija ni imela socialističnega značaja. In ravno tako pogrešamo bistvenih znakov socializma pri poznejših revolucijah iz leta 1830, in 1848. In tako zvano

kartistično gibanje na Angleškem v prvi polovici devetnajstega stoletja, uprizorjeno od krščanskih socialistov, ni bilo socialistično, ker ni imelo socialističnega cilja.

In končno nemoremo pravim socialistom prištevati niti neposrednih prednikov velikega teoretika Karla Marxa — niti Angleža Owena niti Francozov St. Simona in Fourierja in Cabeta, niti Nemca Weitlinga. Vsi ti so bili pravzaprav utopisti. Vsi so bili prepričani, da se človeška družba na današnjih temeljih da ohraniti, predrugačiti in izboljšati. Tisto, kar so bili uverjeni, da človeško družbo reformirajo, če izpremene človeško vzgojo. Če bi pa bili socialisti, bi bili pred vsem zahtevali, da se izpremene gospodarski temelji današnjega družabnega ustrojstva v socialističnem zmislu, in potem bi se nadjali od te izpremembe, da se predrugači tudi človek. Ti možje so mislili, da samo človek ustvarja razmere okoli sebe. — Če bi bili socialisti, bi bili morali reči, da je vpliv vnanjih, zlasti gospodarskih razmer na človeka večji, nego nasprotno.

Toda če jim odrekam naslov socialistov, nikakor nočem tajiti, da so njihovi nauki mogočno vplivali na poznejši razvitok socializma. In če trdim, da francoska revolucija ni bila socialistična, moram takoj dostaviti in povdarjati, da je prav ta revolucija vstvarila pravnofilozofske in ekonomske predpogoje modernemu socializmu!

In da ni bilo utopistov, da ni bilo revolucij in prevratov — nikdar bi se ne bile gospodarske in socialne razmere toliko izgodile, da bi bil mogoč nastop znanstvenega socializma; nikdar ne bi bil mogel nastopiti že imenovani največji socialistični teoretik Karl Marx! In socializem sam in socialno gibanje bi bila dandanes še v povojih.

Velika francoska revolucija nam je ugotovila pred vsem formalno enakost pred zakonom; dala nam je svobodo selitve iz kraja v kraj in nam zagotovila svobodo obrtovanja.

S tem so bili temelji položeni, da se je mogla razviti na njih neomejeno svoboda, gospodarska konkurenca.

V gospodarskem življenju, zasnovanem na podlagi svobodnega tekmovalstva, je zmagoval oni, ki je bil gospodarski močnejši: bore malo je pomagalo v tem boju — in boj je bilo to življenje! — Če si se skliceval na svojo formalno pravno enakost z onim, ki je bil gospodarski krepkejši!

Vsled tega je bilo pa le naravno, da se je porodila tudi želja: če smo si pred zakonom vsi enaki, bodimo si še v gnetnem oziru. Vsak imej za dva kolovca prostora pri pogrnjeni mizi.

Konec prihodnjšč.

Obvarujte obraz

solnčarice ter ga vzdržujte čistega in brez potu in njegovih posledic z rabo Severovega Antiseptičnega Toaletnega Praška (Severa's Antiseptic Toilet Powder), kateri se priporoča zoper solnčarico. Vsaka vso vlago po kopelji, olajša vnetje po britju, prepreča kožno razdraženje ter odpravi zoprn duh, katerega povzroča potenje. Dobro je za moške, ženske in otroke. Cena 25 centov. Naprodaj je v vseh lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

(Advertisement)

**NAJVEČJA SLOVANSKA
TISKARNA V AMERIKI JE**

NARODNA TISKARNA

2146-50 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TEL. CANAL 445

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

Slovenska Delavska Podporna in

Penzijska

Družba

Ustanov.

Inkorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSEDNIK: J. Zakrajšek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, L. Box 351 Staunton, Ill.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
ALBERT ŠVAJGAR, II. Box 146, Livingston, Ill.
JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslej pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

DVA UMORA.

Ko je Avstrija proti koncu lanskega leta na vse kriplje mobilizirala in je s tem naprtila ljudstvu ogromna bremena, sta se zgodila v armadi dva umora:

1. Ko je bil prestavljen infanterijski polk št. 56 (Tarnov) proti jugu, je umoril nadporočnik Schwab rezervista Baczeka na postaji Aboz. Prebodel ga je s sabljo, ker je hotel Baczek izstopiti na tej postaji za nekaj trenutkov.

2. Rezervist Pagacz od infanterijskega polka št. 13 (Krakov) je ustrelil v Opavi nadporočnika Šrameka, ker je menil, da ga ta preganja.

1. Nadporočnik Schwab je neposredno po umoru rezervista Baczeka dobil od svojega polkovnika nadomestilno poveljništvo kompanije infanterijskega polka št. 57 v Tarnovu, nato mu je bilo izročeno poveljništvo mostne straže ob Dunajcu in sedaj služi v Tarnovu prav tako kakor pred umorom.

2. Rezervista Pagacza so neposredno po umoru nadporočnika Šrameka, aretirali, čez en teden ga je vojno sodišče po naglem sodu obsodilo, ne da bi mu dalo priliko za zagovor, ne da bi mu bilo dalo priliko za navedbo olajševalnih razlogov, niti tega ni dopustilo, da bi se skliceval na to, da je bil v trenutku dejanja pijan. Takoj po obsodbi so Pagacza obesili.

1. Prestojnik umori podložnika zaradi službenega pregreška, za katerega določajo predpisi največ večdni zapor. Predstojnik ima pravico kaznovanja nad podložnikom, postavnim potom izpolnjevanja lahko pravico na podlagi predpisov; on ni nasproti podložniku v brezupnem položaju. Nadporočnik Schwab je bil trezen. Baczek je bil rezervist, ki je bil prejšnji dan vpoklican, disciplina mu je bila še tuja, spal ni vso noč in od voznice je bil utrujen.

2. Podložnik ne more kaznovati predstojnika. Podložnika se lahko polasti obup, ki je slab svetovalec. Rezervist Pagacz je bil pijan. Vojaška pravičnost je dobila zadoščenje. Oficir je umoril vojakov, s tem je pokazal svoj odločnost, svoje zmognosti za poveljnika, svojo sposobnost za avanziranje. Umor oficirja, ki ga je zakrivil vojak, je bil zločin zopet subordinacije. Zato je nagli sod to dejanje masčeval z vso naglico — z vislicami. Vojaška pravičnost je dobila zadoščenje.

Klerikalna armada na Avstrijskem. Poleg duhovnikov je bilo 1910. na Avstrijskem 11.116 menihov in 27.389 nun. Samo na Dunaju je 183 samostanov. Glede številca samostanov je izmed avstrijskih kronovin Galicija na prvem mestu, šteje namreč 652 samostanov. Za Galicijo sledi Nižje Avstrijska s 428 samostani in potem Češka s 383 samostani. Največ redovnikov je pa na Nižnjem Avstrijskem, namreč 8382 menihov in nun, potem pride Galicija s 6325

lenuhi, Tirolska s 5508 in Češka s 4385. In s čim se pečajo ti ljudje? Poleg dobrega življenja je njih najljubše delo pouk in vzgoja mladine. Menihi poučujejo na 8 zasebnih gimnazijah, na 5 zasebnih učiteljskih, na 2 trgovskih šolah, na 6 meščanskih šolah in na 20 ljudskih šolah. Nune imajo pa vse večji delokrog: imajo 3 dekliške gimnazije, 10 učiteljskih, 8 licejev, 4 trgovske šole, 108 dekliških penzionatov, 56 meščanskih šol, 571 ljudskih šol. Dalje poučujejo na 143 javnih ljudskih šolah, 512 delovnih šolah, 273 otroških vrteih in 64 nadaljevalnih šolah, 5 tečajih za učiteljice ženskih ročnih del in 19 gospodinjinskih šolah. To so torej tiste delavnice, kjer menihi in nune vzgajajo ljudi, ki so največja ovira vsega napredovanja.

Avstrijski generalštabovec — ruski vohun. Afera Redlova je vzbudila po vsem svetu veliko senzacijo. Slika o njegovem samomoru priobčuje "Slov. Ilustrovani Tednik". Nadalje priobčuje slike o M. Vremšku, dijaku v I-driji, ki je nenadoma umrl v šolski sobi; uživanje opija na Francoskem; o slovenskem pevskem društvu "Bled" v East Conemaugh v Ameriki; o vpriporitvi opere "Prodana nevesta" na prostem v Šarki pri Pragi itd. "Slov. Ilustrovani Tednik" je res prav zanimiv časopis in bi naj ne manjkalo v nobeni slovenski rodbini.

Državne podpore za cerkvene šole.

Na Auburn-konvenciji Columbovih viteзов (Knights of Columbus) je bil izvoljen komite, kateri ima prevdarjati vprašanje o državni podpori za cerkvene šole. To kaže, da se v klerikalnih krogih čutijo varni dovolj za zahtevo državnega denarja za njihove neumnovalne, napredku preteče in družbi sovražne zavode. Seveda obstoji sedaj še ločitev od države in cerkve, ki take podpore o nemogočijo; toda koliko časa še, če bo moč cerkve tako napredovala, meščanstvo pa vedno bolj strahopetno, svetohlinsko in nazadnjaško postajalo? Delavstvo ima biti na straži, kajti njegov najhujši sovražnik, klerikalizem vzdiguje svojo meduzovo glavo liki sedmoglav!

Duhovnik gromi proti ženskim oblekam.

Cambridge, Md. — Frederick A. Heath, pastor Baptistovske cerkve je izbruhnil smolo in zvepol proti sedanji ženski noši, katere pospešuje nemoralnost. "Žene in mlade dekleta se po naših ulicah sprehajajo v oblekah, katere se gnusijo vsakemu pametnemu človeku", pravi duhovnik. Te obleke so naravnost sramotne in pregrešne." (Op. ur. Sedajna moda sicer pregrešna ni, pač pa je izrodek močgan vsih norčev!)

Delavsko časopisje je najmočnejše orožje delavskega ljudstva.

POZOR ČLANI DR. ŠT. 1 S. S. P. ZVEZE v CHICAGU.

Prihodnjo sejo, v nedeljo 13. julija se vrši volitev delegata za bodočo konvencijo; na dnevnem redu so tudi še druge važne točke, kot trikrat že odložena razprava o veselici radi prepitih vdeležbe, zvišanje društvenih doklad itd.

Včasih se pripeti, da postanejo nekateri člani društev radi kake malenkosti nezadovoljni in radi tega potem izostajajo od društvenih sej. Če se kaj preokrene, to in ono na novo vpelje ali že vpeljana opusti, tedaj ni nobena preuredba takim ljudem po volji, ker jih zraven ni bilo. K sejam nočejo in tako mi marsikaj povelji ne tem, ki se sej vdeležujejo in ne onim, ko od njih izostajajo.

Pričakovati je torej, da se te seje brezizjeme vsi tudi izven Chicago živeči člani vdeležijo in se poslužijo svojih pravic.

S bratskim pozdravom

V. S. Skubic, tajnik.

NAZNANILO!

Članom društva "Živila Svoboda" št. 76 S. S. P. Zveze v Roundup, Mont. dajem na znanje, da se vsi člani vdeležijo prihodnje seje, katere se bo vršila dne 13. julija ob 10. uri predpoldne. Na dnevnem redu so važne točke za rešiti.

Istim, ko nameravajo pristopiti v naše društvo pa naznanjam, da do konvencije znaša pristopnina samo \$1.00.

Z bratskim pozdravom.

M. Meznarič, tajnik.

Angleška bolezen.

Angleška bolezen je škrofulozna prikažen pri otrocih. Mladega bolnika naj se zdravi na ravnokar označeni ali predpisani način. Hrbet in noge naj se mu mažejo (masirajo) večkrat v tednu z mešanico Pain Expellerja in laškega (olivnega) olja.

(Advertisement)

Velika bitka.

Kongresnik H. A. Hetz je pričel križarsko vojno proti brezvestnim trgovcem, ki razpečavajo slabo blago namesto pristnega. Zakoni so v tem oziru zelo strogi in on zahteva, da se jih vpošteva in izvršujejo. Opozoriti želimo svoje prijatelje na to dejstvo, ker znamo za slučaje, ko se je dobroznano blago, kakor Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ponarejalo in prodajalo prezaupnim odjemalcem mesto pristnega blaga. Bodite skrbni in ne stavite v nevarnost svojega zdravja ali celo svojega življenja. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je prav dobro zdravilo v mnogih boleznih želodca in drobovja, če se uživa po navodilu. Kadar koli potrebujete čistila, ki ne oslabi telesa, dobre slasti in dobre prebave brez vsake neprijetnosti, poskusite to zdravilo. V lekarnah. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerjev limenec je zelo močan in zato bolj učinkuje nego drugi pri zdravljenju oteklin, revmatičnih in nevralgičnih bolečin, izvinkov in okorelosti.

(Advertisement)

VABILO NA PIKNIK,

katerega priredi društvo št. 113 S. S. P. Z. v Meadow Lands, Pa. v nedeljo

13. julija t. l.

točno ob 9. uri predpoldne pri potoku, 5 minut hoda od Allison — ulične železnične postaje. Na piknik vabimo vsa sosedna društva, rojake in rojakinje, da se vdeležijo v polnem številu.

Za vstanovitev socialističnega kluba bo govoril Josip Ambrožič.

Vstopnina \$1, ženske v spremstvu vstopnine proste. Za dobro in točno postrežbo bo skrbel za to izvoljeni

(7-11-13) ODBOR.

ČE DOLGUJETE

na naročnini lista Glas Svobode in ste prejeli opomin, pa vsled razmer ali raznih vzrokov niste v stanu poslati ponovljeno naročnino in če želite, da Vam list še nadalje pošiljamo, tedaj nam nemudoma sporočite na dopisnici, da Vam list še nadalje pošiljamo in da Vam ga ne vstavimo z prihodnjo izdajo.

NAZNANILO!

Članom društva "Delavec" št. 59 S. S. P. Z. v Conemaugh, Pa., se naznanja, da se bode vršila prihodnja dr. seja 20. julija t. l. — Sklep zadnje seje je, da se mora vsak član iste vdeležiti. Imame namreč več važnih točk za rešiti. Na dnevnem redu je tudi volitev delegata za prihodnjo konvencijo. Kdor izmed članov se te seje ne bo vdeležil, bo moral plačati v društveno blagajno 50 centov. Izvzeti so le bolniki in zelo oddaljeni člani.

(7-11-12) ODBOR.

NAZNANILO.

Društvo št. 7 S. S. P. Z. v Arona, Pa. je na zadnji redni seji sklenilo, da se morajo vsi člani vdeležiti prihodnje društvene seje, katere se bo vršila dne 13. julija t. l. Kdor brez tehtnega vzroka izostane, plača 50c v društveno blagajno. Razpravljalo in sklepalo se bo o zelo važnih stvareh, zato tej bratje vsi na sejo 13. julija. Z pozdravom

Mike Rajer, tajnik.

VABILO NA PIKNIK,

katerega priredi društvo št. 11 S. D. P. in P. D. v Conemaugh, Pa.

v nedeljo 13. julija t. l.,
točno ob 2 uri popoldan na
New Paint.

Vabimo vsa sosednja društva, katerekoli organizacije, posamezne rojake in rojakinje, da se ga blagovolijo v obilem številu vdeležiti. Vstopnina za moške je tolar, ženske so vstopnine proste. Za dobro in točno postrežbo jamči

ODBOR.

KRVAVA NOČ V LJUBLJANI, to knjigo, ki obsega 160 strani, dobite zastoj. Vsakemu novemu naročniku na Glas Svobode, ki celoletno naročnino direktno na nas pošlje, pošljemo na zahtevo omenjeno knjigo zastoj in poštne prosto.

NAZNANJE.

Romanizem je navaden staro rimski paganizem, ki so ga ožive la krščanska imena. Romanizem in paganizem rodita drug drugega zato se si sta tudi tako zelo podobna.

Vsem društvenim uradnikom S. S. P. Z., naznanjamo da naj pošljejo vse društvene popravke na glavnega tajnika in ne na nas. Mi nismo nič popravljalni, in se moramo držati tega, kar nam gl. tajnik pošle.

"GLAS SVOBODE".

PROŠNJA!

Vse naše cenjene zaupnike in zastopnike, ki so imeli ali še imajo za razpečavo naše knjige "Škof proti župniku", najvljudneje prosimo za obračun, da uredimo naše knjige.

Uprava Gl. Sv.

DENAR POŠIJAMO V DOMOVINO.

Po sledečih cenah:
 Za \$ 10.35 Kron 50
 Za \$ 20.50 Kron 100
 Za \$ 30.85 Kron 150
 Za \$ 41.00 Kron 200
 Za \$ 61.50 Kron 300
 Za \$ 102.50 Kron 500
 Za \$ 204.50 Kron 1000
 Za \$ 1020.00 Kron 5000

Poštnina je všteta pri teh svotah. V tej banki se menja, kupuje in prodaja inozemski denar. Austro-Ogrski denar se kupuje brez odbitka: za 5 kron plačemo en dolar.

Pišite po cene in pojasnila v slovenskem jeziku.

Kaspar State Bank
 1900 Blue Island Ave., Chicago.

DVE HIŠI NA PRODAJ.

Hiša št. 2012 na Blue Island Ave. pritličju soba za saloon z vsem pritlikami; nadstropje 6 rumov s kopalnico, vodovod, plin itd. Hiša št. 2019 Fort street, pritličju prostori in hlev; nadstropje flat in 7 rumov, s kopalnico in z vsem potrebnim.

Obe hiši ste brez bremen in se prodate radi rodbinskih razmer. Kapital se dobro obrestuje.

Vse podrobnosti se izve pri lastniku

Edward Pauch,
 2012 Blue Island Ave., Chicago.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO IZ AVSTRO-
OGERSKE V NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUTEJO IZ NEW YORKA:

Argentina, 16. julija | Kaiser Franz Joseph I., 30. jul.
 Martha Washington, 26. julija | Laura, 23. augusta
 Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 3. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

GLAVNI
ZASTOP
ZA
AMERIKO

2 Washington St.,

New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago.

NIKJER V TEM VELIKEM MESTU
NE DOBITE TAKO VELIKE IN
RAZNOVRSTNE IZBERE

Moških in mladenič-
kih modernih oblek

kot so te, katere prodajamo mi po
\$7.00, \$10.00, \$12.00, \$15.00, \$18.00
\$20.00 in \$25.00

Z veseljem vam jih razkažemo in Vas
vljudno vabimo na ogled.

THE
ATLAS
CLOTHING CO.

Vogal Blue Island ave. in 18. ceste

Prodajalna je odprta vsak večer
razen ob sredah in petkih. Ob ne-
daljah je odprta dopoldne.

SCHWITZNER CLOTHING CO.

Najstarejša in najzanesljivejša trgovina na zapadni strani mesta

VIDI IN VERUJ!

Pridite vsi, obiščite našo prodajalno, da se prepričate o kakovosti in vrednosti oblek za moške in dečke. Vse najnovejšega kroja in barv.

Obleke za moške od \$7.00 do \$25.00
Obleke za dečke od \$5.00 do \$15.00

Mnogoštevilno raznovrstnih klobukov, kap, srajc in spodnjih oblek; z eno besedo vse moške potrebšćine.

Schwitzner
CLOTHING CO.

1828-30 BLUE ISLAND AVE.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo
iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti
mi te bomo zadovoljili.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vso zlatnino in srebrnino, kar jo
spada v to stroko. Popravilam tudi ure in drugo.
V za oči imam tudi gramfone, slovenske, hrvaš
ke, nemške in angleške plošče. Se priporočam.
Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK ČERNE

6034 St. Clair Ave.

CLEVELAND, O.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

Zdravnik in Ranocelnik

Urad 1801 So. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

Tel. v uradu: Canal 476

Tel. v stanovanju: Lawndale 8996

URADNE URE SO: Od 10. do 12. ure popoldan vsak dan in od 7.

do 9. zvečer razen ob sredah in nedeljah.

DR. WEISSKOPF je gl. zdravniški nadzornik S. N. P. J.

DOPISI

KONVENCIJA S. S. P. Z.

Nagloma se približuje čas, ko se ima vršiti konvencija S. S. P. Z. Če se ozremo nazaj na zadnjo konvencijo, vidimo v teku tega časa, kratkega obstoja naše organizacije veličinski napredek, s kakršnim se more primerjati malokatera organizacija. Iz neznatnega števila društev jih je naraslo v mogočno četo, in iz male čete članov so se pomnožili v mogočno več tisoč broječo armado. Napredek Zveze nam kaže, da je bila ustanovljena na podlagi, po kateri se hoče članom v potrebi po kar najbolj sigurni poti lajšati gorje. In dejstvo je, da se je to tudi vedno izvrševalo.

In sedaj po treh letih se zopet vrši konvencija, ki ima nalogo, da to mogočno stvarbo utrdi z popolnejšo ustavo, zavzame kar ni primerne, utrdi kar je dobrega in spopolni ustavo dahom časa odgovarjajočo. Docela se strinjam z izvajanjem gl. nadzornika brata Dullerja, ki priporoča društvom, da volijo najboljše člane delegatov, kajti od teh je v prvi vrsti odvisen bodoči razvoj Zveze. Potrebno je, da se z vso pozornostjo posvetimo tej nalogi, kajti naša organizacija je mlada in potrebno je spremeniti marsikaj. Vso čast in priznanje ustanoviteljem Zveze; s ponosom lahko zremo na svoje delo, kajti bili so možje na mestu. Priznanje pa zasluži tudi glavni odbor, ki izvršuje svoj težaven posel v strogi nepristranosti in v bratski skrbnosti pomoči vrednim članom.

Razposlana so društvom pooblašča delegatov. Društva bodo zbirala med seboj najdelavnejše in najbolj zmožne za Zvezo vnete može, ki bodo z modrimi ukrepi temelj Zveze še bolj utrdili. Privolitvi delegatov je potrebno od strani članov največjega preudarja. Premisliti je treba dobro, bode li zaupnik društva tudi v resnici vso enerģijo porabil v prospeh Zveze, ne oziraje se na morebitne osebne interese. Kaj rado se zgodi, da društva izvolijo delegate, ki ne dosežejo oziroma si ne prizadevajo doseči od društev zaželjenih mnenj in posledica temu so društveni prepiri. Pomisliti je treba, da čaka delegate na konvenciji naporno delo, kajti izpopolniti bo treba marsikaj. Ako si je že zadnja konvencija, ko je bila še samo mala peščica društvenih zastopnikov, tako preudarno sestavila Zvezino ustavo, toliko več smemo pričakovati od zastopnikov letošnje konvencije, ko si je Zveza pridobila toliko novih za delo vnetih moči.

Toda s tem še ni vse končano. Treba je tudi, da društva sama razpravljajo o koristi Zveze, ter da predložijo svoja mnenja o posameznih točkah ustave konvenciji. Bratje in sestre, veselo razpoloženje v interesih Zveze naj zavladava med nami! — Razpravljajmo o njih v bratskih krogih, in društvenih sejah in v našem glasilu. Pustimo za sedaj mračnjake, naj lajajo, — saj lajajo v luno, pa se poprimimo za sedaj za nas tem važnejšega problema. S tem, da se naše vrste mogočno množijo, damo nazadnjaštvu najlepši odgovor. Pokažimo jim pa tudi, da smo tudi zmožni, sami sebe — vladati.

I. Smuk,
član št. 20 S. S. P. Z.
Cleveland, O.

Broughton, Pa.

Vročje julijevo napaja pošilja žgoče žarke na papir. Zasečeni mu hočem s tem, da nagmem svojo veliko glavo v nasprotno smer, ker tako radovedno zija na beli papir, kakor deklica na prvo zaljubljeno pismo svoje prijateljice.

Huda vročina je nastopila z vso krutostjo. Tudi meni je vroče, da se kar topim. Prvič od gorkega solca in drugič od gorke? ... No, saj bodele tako uganili, kaj hočem reči. Če pomislite cele skladišča papirja, cele knjige poštnih znamk in polne "čebre" črnica kar je slo vse Boginja ljubni na altar potem se ni potreba čuditi, da je tudi meni tako (peklemansko vroče). A vse bi še slo, ko bi imel kaj od tega pa mi smete vrjeti, da nič. Podoben sem potniku, ki je odpotoval pred dvajsetimi leti okrog sveta in se danes vrnil ravno na tisto mesto kjer je potovanje začel. Vidite to je primera

z mojim življenjem. Spomini mi uhajajo na moja mlada leta, ko sem bil še boso-peti paglavce star okrog 7 let. Z svojimi sovrstniki sem šel v cerkev in se radovedno okrog oziral, toda oko strogega cerkovnika me je hitro opazilo ter me prijel s tisto pripravo (prinas pravimo kajfe) za nos, ki rabi za gašenje sveč in me obrnil na tisto stran kamor navadno dobri kristjani gledajo.

To je bilo prvič seveda, da se to godi dandanes še pogosteje pa me ne potegne cerkovnik ampak kakšni lepi rudečelični obrazek razposlane šestnajstletne "stvarce božje". Sedaj pa pridno pobiram podpise po naselbini, kjer hoče prostovoljno pristopiti in kandidirati za vedno devišstvo. Jaz bom seveda vpisan že na prvo stran.

Rad bi poročal kaj nove, a žal ni posebnih. Tu pa tam se oglasi včas Mrs. štorla in podari za "prezenti" kakemu rojaku mladi naraščaj.

Z delom se nočem nič pohvaliti, ker me še takrat skrbi kadar moram obleči črne hlače in oditi globoko v osrčje zemlje razkladati kamen, ker sedaj sem že toliko naprej prišel, da mi ni potreba premoga nakladati.

Z časopisi tudi nismo najslabše preskrbljeni, najbolj redki so iz tisti Amer. Slovenca a nasprotno najgostejši Gl. Svobode. Znana mi je hiša ki dobivajo pet števil tedske izdaje in to imejmo za vzor. Vsaki zaveden delavec naj bode dober bralec, vester naročnik delavskih časnikov, ker samo potem je nam napredek naselbini zagotovljen. Samo pod tem pogojem bomo lahko s ponosom rekli: Tudi na Broughtonu se dela dan! Pozdrav!

John Dolinar.

West Allis, Wis.

Z zadoščanjem se zamore konstatirati, da je tukajšnja naša slovenska naselbina vendar precej naprednega mišljenja, čeravno si nekatere osebe prizadevajo na vse načine, da bi ukoreninile svoje klerikalne ideje med nezavedneže in jih spravile pod črni plašč in v duševno temo. Za dne 29. junija, nedeljo popoldan je bil sklican v podcerkveno dvorano ustanovni shod za katoliško podporno društvo, ki je pa bil le velika blamaža za te peteline, čeravno so osebno agitirali od hiše do hiše ter se tudi osebno potrudili na dom po vsakega zborovalca, katerega so potem spremljali kot častna telesna straža v dvorano. Ko bi bili poslali po vsakega z avtomobilom, bi imeli morebiti več sreče, ker bi se ljudje potem bolj zanimali, vsaj zaradi komednega avtomobilnega sprehoda. — Tako pa so imeli smolo ter so jih zbrali skupaj celo vojno broječo beri in piši šest zborovalcev in še med temi so bili skoraj vsi taki, ki so šli bolj iz radovednosti ali prisiljenosti kot pa iz prepričanja. Koliko vpitja in krika so pripravljali! Ko so zapustili klet-oprostito podcerkveno dvorano, — so bili poparjeni kot cučki, kadar so tepeli. Za enkrat so torej pošteno pogoreli. V drugič se jim menda ne bo več poljubilo mlatiti prazne slame. Zasejali bi najbrž radi med nami prepri, ker jim je žal, da se ne pretepamo. Pa mi nismo tako neumni, da bi šli klerikalcem na lim in se jim zavdijali. Živeli smo brez hujškanja do sedaj pa še bomo tudi za naprej in mir bo.

S prvim julijem dobimo v naši naselbini en salun več; naš rojak L. Lončarič bo vsakega žejnega napojil na lačnega nasitil na oglu National ave. in 53. ave., kjer je bil do sedaj angleški salun. Želim mu dosti uspeha ter mu obljubljam in prisegam pri "puf knjigi", da ga bomo pogosto obiskali, če nas bo kaj pridno "trital".

Komanov Mihalek,

Skidmore, Kans.

Poročati hočem nekoliko o veselici, katero je priredilo S. D. P. in P. društvo dne 29. junija, in ki se je nepričakovano dobro obnesla. Solnee je pripekalo in klub naši temperenčni državi smo imeli v izobilju hladnega ječmenoveca, da smo si zalivali naša suha grla.

Godba na pihala je koncertirala a potem se je razvil pa živahen ples, tako da je marsikateri se zasukal urnih korakov.

Kolikor je meni znano je naše penzijsko društvo št. 9 prvo te organizacije, katero si je nabavilo društveno zastavo. Naše društvo je še mlado, toda njegovi člani so napredni in se živo zanimajo za napredek društva, kar je tudi vse hvale vredno.

Tem potom se zahvaljujem vsem društvam, katere so nas obiskale ter jim želim dober napredek, in zahvaljujem se tudi vsem posameznim članom in nečlanom za poset.

Kakor je pri ustanovitvi društva veliko dela, vseeno se vse uredi če so dobri člani, katerim je pri sredu društveni napredek. Društvo je podobno cvetlici, katera raste na slabi in neobdelani zemlji in poganja le kakšen ovenel cvet, druga cvetka, katera pa raste na dobri zemlji, požene kraseh cvet.

Toraj želim vsem podpornim društvam, da se obilo razcvetijo in da bodo rodile sad v blagor in korist slovenskega naroda. Dan razvija zastave pa naj ostane v vednem spominu.

J. Zakrajšek, gl. podpreds.

Richmond, Cal.

Že dolgo časa čitam Glas Svobode pa vendar še nisem čital kak dopis iz tukajšnje naše slovenske naselbine; tedaj prosim da priobčite teh par vrstice.

Z delom gre tukaj jako slabo, delali nismo nič skoraj celo zimo in šele sedaj je malo boljše, da človek na cesti naredi kakšen "šilt", večih dva tudi tri, več pa ne. Zato ne svetujem, da bi kak rojak sem prišel zavoljo dela.

Nas Slovencev je malo tukaj, in še to kar nas je, ni med nami nikake sloge; kjer je sloga tam je moč in se tudi kaj naredi. Tukaj nimamo še nobenega slovenskega društva, a predzadnji mesec nas se je bilo zbralo kakih 15 mož, da bi ustanovili kako slovensko bratovščino ali društvo; nas je bilo 7 Slovencev ali Kranjcev, drugi so bili Dalmatinci, Hrvati in Ličani. Toda, kakor smo se sestali, tako smo se razšli; to pa zato, ker je bilo največ takih, ki popu v hlače gledajo, mi pa svobodomiselci in to ni šlo nikakor skupaj.

Mi smo hoteli ustanoviti društvo "Slovenski Naprednjaki" v Richmondu ter ga priklopiti k S. S. P. Z., ali enim so šli kar lasje kvišku, drugi so hoteli narediti kar Jednoto sami zase z društvenim imenom "Jezus Kraje", ali "Santa Marija" ali kakor si bodo, samo nekaj "svetega" mora zraven biti, tretji so pa rekli, da nočejo da bi slovenski naprednjaki imeli društveno ime, ker oni niso Slovenci marveč so Dalmatinci, Hrvati, Istrijani in ves vrag skupaj.

Ko smo videli, da ni sloge, ne moči in da ne bo kruha iz te moke, smo se kar pobrali in odšli.

Tako, svobodomiselci ostanimo vsi skupaj in podajmo si roke, "Jezus Kraje" pa naj tam ostane, kjer je.

J. N. naročnik.

Lorain, Ohio.

V prilogi Vam pošljem \$5.50 in sicer \$2 za moje celoletno naročnino, \$1 kot prispevek za nakup tiskarskih strojev in \$2.50 za celoletno naročnino za moje ženo v stari kraj, in to v prepričanju, da ne bo ona sama čitala ta prekrstni list, marveč čitali ga bodo tudi mnogi drugi, katerim bo oči odprli, zlasti ob času volitev, ki ima duhovščina neomejeno moč. Kakih nastop duhovščina ob takih časih, naj navedem sledeče:

Pri nas na Vipavskem je bil pred 13 leti volilni shod, seveda na klerikalni podlagi, za deželnega poslance; duhovniki so agitirali, da se je vse kadilo in govor je imel kandidat dr. Žitnik iz Ljubljane. Ko je Žitnik končal svoj "deviški" govor, nastopil je neki drugi pop, ki je izspregovoril znamenite besede: "Možje in fantje kar vas je tukaj zbranih — bilo nas je čez 600 oseb, nekateri so prišli iz sosednih občin poslušat govore", zapomnite si, da pri nas dobite denar, in to vsi kar vas je tukaj in kolikor kdo potrebuje — samo da boste na dan volitve stali na naši strani. In če drugače ne bi bilo — tu je pokazal kviško svoje pesti —, naj plačajo naše pesti, samo da je zmaga na naši strani! —

In vidite baš ta dušni pastir si je nakopičil ogromnega denarja,

— govorilo se je, da premore čez 100,000 gl. katere je imel naložene po raznih bankah in hranilnicah. — Navadno je imel on prvo mašo, in po maši, ko si je nabasal želodec, se je vsedel za mizo ter računal — brčkone koliko tisočakov mora še skupaj nagrabiti. Toda bil je prekritan ves njegov račun. Nekega dne je prišel iz Trsta neki Pangere, ki je bil v fari rojen, in popa nadlegoval za denar, a pop ga je pričel zmertjati z lenuhom ter ga podil naj gre delat. In konec tega je bil ta, da so se ravno pri njem njegove besede izpolnile, češ, pesti naj padajo. Padla je po njem pest, kajti Pangere je zagrabil na mizi ležeče škarje ter z njimi popa zaklal. — Moral je mož pustiti svoje tisočake in iti agitirat na drugi svet. Bil je to Vipavski dekan Matija Erjavec.

Za danes naj zadostuje, a pridem še.

Primož Sever.

Nokomis, Ill.

Ker je dosti rojakov, ki pričakujejo kedaj bo tukajšnja majna dogotovljena, da se z delom pričene, naznanjam, da bo v par dneh vse gotovo. Do 15. julija bo v majni delalo kakih 75 kompanijskih delavcev; s 1. avgustom se bo pa pričelo premog ven spravljati in bodo vzeli okoli 200 novih premogarjev. Računajo, da bo do novega leta prišlo 4000 ton premoga na dan in do tja bode zaposlenih 5 do 600 delavcev.

Nova majna je že tudi do premoga in ta teden so pričeli delati — entré — rove in tam tudi stavi- novi "dipel" in nove stroje. Do zime bo okoli 800 novih premogarjev tukaj, tako da bo vseh skupaj okoli 1000.

V mestu imajo čez 100 novih hiš za postaviti. Toraj nekaj zavednih in svobodomiselnih rojakov bi bilo tu dobro došlih in mislimo ustanoviti novo društvo za S. S. P. Z., toda je še premalo novih članov, starih nas je tu že za celo društvo, pa ne moremo držati se ne k njim hoditi ker bližnje društvo v Witt je 7 milj od tukaj (zopet pomanjkljaj v pravilih). Zakaj ne bi 10 ali 12 starih članov moglo ustanoviti društvo? Upam da pride sem kaj novineev, ki še niso dolgo v Ameriki, tedaj bomo pa tudi lahko ustanovili društvo.

Podnebje je tu zdravo, premog 9 čevljev visok in delalo se bo vse z električnimi stroji. Kdor hoče sem priti, lahko poskusi svojo srečo. Ljudi vsake narodnosti že veliko tu čaka. Pripomnim še, da jaz ne bom za nobenega za delo vprašal, ker unija tisto ne pripusti; vsaki mora sam vprašati. Torej, zavoljo dela ni treba name pisati ali se pa zanašati na mene!

Math Gaishek.

Detroit, Mich.

Malo je nas Slovencev tukaj v Detroit, Mich. in kolikor nas je, smo tako raztreseni po mestu, da skoraj drug za drugega ne vemo. Toda kakor nas je malo vendar napredujemo, imamo tri podporna društva in pevsko društvo. Dne 21. junija je imelo dr. št. 123 S. S. P. Z. veselico, kar smo pokazali drugim narodom, da živimo tudi mi Slovenci in da se zavedamo svojih dolžnosti, da nočemo zaostajati za drugimi narodi in če nas je malo, smo pa toliko bolj hrabri in čili. Pokazala je veselica, da čeravno je društvo mlado in malo, vendar se moram s ponosom izraziti v njenim vspehu, kar bi skoraj nemožne pričakovati.

Igrala se je šaljiva igra "Doktor vse zna", zapelo je pevsko društvo "Ljubljanski Vrh" nekaj krasnih pesmi, kar ga je vse z občudovanjem poslušalo. Nikdo ni pričakoval od pev. dr. "Ljubljanski Vrh", da bi bilo tako mlado društvo na tako visoki stopinji pevske omike.

Zahvaljujem se dr. št. 123 S. S. P. Z. društvam, katere so izkazale toliko prijaznosti in nas posetili, za kar jim hočem tudi mi pri prvi priliki izkazati svojo bratsko ljubezen.

Detroiti samec.

PRIPOROČILO!

S tem naznanjamo, da je g. Frank Veranič naš zastopnik za Milwaukee, Wis. West Allis in okolice, ter opravičen za Glas Svobode pobirati naročnino, nove naročnike pridobivati in prodajati knjige, katere imamo v zalogi.

Uprav. Glas Svobode.

GLAS SVOBODE

CO.

3622 W. 26. Street, Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo pošto znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

DENAR IN ČAS SI PRIHRANIŠ AKO SE BRIJEŠ Z

Benko Rus & Co. Safety razor-jem.

Naši safety razorji so izdelani iz najboljše kovine, imajo lepo obliko, ter se radi svoje popolnosti in trpežnosti odlikujejo od vseh drugih izdelkov te vrste.

Rezila so napravljena iz najboljšega švedskega jekla, katera bodejo v kratkem radi svoje kakovosti svetovno znana.

Mi izdelujemo 3 vrste Safety razorjev, kateri se razlikujejo le v tem, da ena vrsta od druge obstoji iz boljše kovine in finejšega izdelka in sicer:

- Št. 1. Močno posrebrnjeno držalo in niklasta glava z 7 rezili v lepi škatulji \$1.00.
- Št. 2. Močno posrebrnjeno držalo in pozlačena glava z 13 rezili v finejši škatulji \$2.00.
- Št. 3. Fino izdelano z 22 karatnim zlatom preoblečeno držalo in glava, z 25 rezili v elegantni škatulji \$3.00.

Vsa naročila se pošiljajo le proti predplačilu, poštnine prosto.

BENKO RUS & CO.

11250 Indiana Ave Chicago, Illinois

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI, ULJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, anačne postelje, vino in razna mešana jedila.

Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10, uri zjutraj:

S. S. France (nov dvovijak) S. S. La Provence
S. S. La Lorraine S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak) S. S. Chicago
S. S. Niagara S. S. La Touraine

Glavnizatop na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMINSKI.
glavni zastopnik za zapadu, 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripeznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Smrten padec s črešnje. Primožić Ignacij iz Žirov, popravilalec ur in žag, je 15. m. m. bil pri posestniku Fr. Tomeju, Primožić je zlezel na Tomejevo črešnjo in obiral črešnje. Pri tem se mu je zlomila veja in Primožić je priletel na zemljo s toliko močjo, da si je zlomil nogo in pretresel možgane. Primožića so prepeljali v deželno bolnico, kjer je umrl.

Otrok je utonil. Ana Žarn iz Dol. Aplenka je imela v oskrbi dveletnega Franceta Žarn. Ta je zašel v precej globoko lužo in utonil.

Ker je aretirancu pomagal pobegniti. Orožniki so aretirali v Spod. Pirničah Janeza Kristana zaradi težke telesne poškodbe Andreja Robasa, in so ga, ker je bil begosumen, uklenili. Med tem ko sta orožnika v Bačnikovi gostilni o tepežu poizvedovala, se je posrečilo Kristanu pobegniti. Tekele je z zvezanima rokama mimo hiše, kjer stanuje tovarniški delavec Jože Merjasec. Ta je takoj uvidel, zakaj gre, šel je za njim v gozd in mu prepilil verižico na rokah in tako pospešil beg. Obdolženec ne taji dejanja, obsojen je bil na en mesec ječe.

Dvakrat pred sodiščem. Franc Ropotar, posestnik v Zgornjem Berniku, je bil obtožbe zaradi težke telesne poškodbe z razsodbo dne 24. decembra oproščen. Nove poizvedbe so pa dognale njegovo krivdo. Položaj je bil namreč ta. Obdolženec in njegov stričnik Andrej sta gnala troje volov iz Ljubljane domov. Od vasi Skaručje naprej, bila je že tema, se pripelje na razsvetljenem kolesu za njima Andrej Križnar, ki je dajal z zvoncec znamenje za umikanje. Ker se pa ta dva nista zmenila za opomin, je stopil Križnar raz kolo in stavil Franceta Ropotarja na odgovor, zakaj se mu ne umakne. Obdolženec odvrne, da se takim smrkevcem ne bo ogibal, obenem ga je udaril po glavi. Zbil mu je klobuk na tla in ga, ko se je ta priklonil, da bi ga pobral, udaril z nožem tako silno po čelu, da mu je prebil čelno kost. Obdolženec taje pri drugi razpravi ni pomagalo, ker so se našli neovrgljivi dokazi za njegovo krivdo. Sodišče ga je obsodilo na šest mesecev ječe.

Strela je ubila 25letnega sina posestnice-vdove Sušnik vulgo "Brenkov" iz Gorenje Save pri Kranju. V petek 20. m. m. dopoldne že zbirali so se oblaki in vreme je bilo hudo suhoparno. Proti poldnevu začelo je grmeti in padale so debele kaplje. Koseci so bežali pod streho istotako gorenji, ki je iskal zavetja pod bližnjim kostanjem. Kar naenkrat udari strela v ta kostanj, ter ubije zgrenjenega mladega kosca.

PRIMORSKO.

Kaj vse ljubezen st'ri. Bilo je v petek — pravijo, da je petek dan nesreče. V Kobaridu so imeli 13. m. m. veliki semenj. Na ta dan pride z vsih strani vse polno ljudi v Kobarid. Do poldne se vrši semenj, popoldne pa se mladina zavrti. Pri plesu je bil tudi mlad vojak, ki je sedaj nastanjen v Kobaridu. Še malo časa je v Kobaridu a njegovo srce si je že poželelo neke domače punce. Slep ljubezen ga je tako zapeljala, da je bil ves iz sebe, ko je videl, da pleše ona z drugim. Sklenil je, da se usmrti, ker ga punca ne mara. Kakor rečeno, tako tudi storjeno. Šel je v vojašnico, vzel puško in res tudi vstrelil. K sreči pa tako nerodno, da si je prestrelil samo roko pri ramenu. Rana ni nevarna in v 14 dneh bo fant lahko drugi razkrival svoje srčne bolečine. Fant nosi na prsih "cofe" kot dober strelec, sedaj pa mu jih menda odvzamejo, ker je na-se tako slabo meril.

Ustrelil se je v Tolminu neki vojak-rezervist, doma z Ogrskega. Zapušča ženo s 3 otročiči. Ba je mu je vojaško življenje delo tako težko, da je sprožil puško na-se in si končal življenje daleč proč od svoje domovine.

Aretacija deželnega uradnika laškega mogotca v Gorici. V Gorici je povzročila veliko senzacijo nepričakovana aretacija laškega deželnega uradnika Adriana Gaidesa zagrizenega slovenozreca. —

Gaides je bil tudi tajnik laškega gledališča, predsednik društva "Apollo" in sploh agilen človek na društvenem polju med Lahi. — Bil je tudi blagajnik v "Furlanskem konviktu". Tam je počel z dečki razne nesramnosti in to ga je privedlo v zapor. O tem se veliko govori in na vidiku je odkritje velikega nesramnega škandala, ki se tiče laških krogov. Poleg Gaidesa so aretirali tudi občinskega tajnika v Terzu Maria Degrassija, ki je bil preje prefekt v omenjenem "Furlanskem konviktu".

Roparski umor. Orožniški stražmojster H. Dobrova je našel blizo breginjske občine ob cesti, ki vodi v Robidišče na pol mrtvo trgovčevu hčer Jožefo Čenčičevo. Dal jo je prepeljati v bolnišnico, kjer je dekle kmalo po prihodu umrlo. Imela je težke rane na roki in na spodnjem delu telesa. — Pred smrtjo se je še enkrat zavedla in je izpovedala, da jo je napadel zloglasni tat, goljuf in ropar Viktor Zoban, doma iz Italije. Oropal ji je 5 K. Zoban je izginil v Italijo.

Samomor trgovskega pomočnika. V Gorici se je zastupil 25letni trgovski pomočnik Josip Altran. Umrl je takoj. Vzrok samomora je prepis s svojim očetom, ki je čevljar v Židovski ulici, od katerega je zahteval sin denar.

ŠTAJERSKO.

Požar. Dne 11. m. m. je zgorel kozolec trgovca g. Oseta na Vranskem. Ker je bil zraven skladišča, je bila nevarnost zelo velika. Le ugodnemu vetru in požarnim brambam se je zahvaliti, da danes ni spodnji del trga — kup pepela. Na pogorišče so došle poleg domače tudi požarne brambe iz Prekope, Kaplje, Grajske vasi, Gomiljske, St. Petra in Žaleca.

Nesreča v velenjskem rudniku. (Dopis iz Velenja.) Rudniški kapital ima zopet težko poškodbo mladega delavca na svoji črni vesti; dne 10. m. m. je težko ponesrečil dvajsetletni Martin Milanšek. Ob pol desetih zvečer, ko se začelo ljudje voziti v rov, je hotel obesiti vrata na "šalo", "šala" pa še ni obstala in je mladenič padel tako nesrečno, da je sedla "šala" nanj, mu zlomila nogo in ga tudi sicer po telesu težko poškodovala. Skoro deset minut je vpil na pomoč in ko mu je sape zmanjkalo, je omedlel. Šele potem je opazil nesrečo eden strelnih mojstrov in pozvonil, da se je "šala" zopet vzdigla. Nezvestnega so ponesrečenca vlekli v pazniško pisarno, od tam v bolnišnico na Lillenberg; dne 13. so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

V Dravi je utonil pred kratkem blizu Mute potujoči mesarski pomočnik Neuholz, kakor je bilo o-rožništvu lahko konstatirati iz najdene obleke. Najbrže se je šel kopat, a ga je požrla Drava — Trupla še niso našli.

Iz Rajhenburga. Tukajšnji čevljarski mojster in glavni duhovniški agitator Osenjak je podpisal neko vlogo na c. kr. brežiško okrajno glavarstvo, v kateri se pravi, da je tržko županstvo pri sestavi imenikov za občinske volitve goljufalo. Razume se, da se bo moral Osenjak za to trditev zagovarjati pred kazenskim sodnikom. Si bo vsaj enkrat za vselej zapomnil, kaj se pravi podpisovati namesto kaplanov vloge, v katerih se krađe čast poštenim ljudem in žali po nepotrebnem domače urade.

Čudna zabava. Neki pek na Polzeli se je zabaval s tem, da je štirim svojim psom nalil terpentina zadaj v črevo, vsled česar so živali zbolele in strašno trpele. Okrajno glavarstvo ga je za to mučenje živali obsodilo na 20 K globe.

KOROŠKO.

Zaprtje šole. Na ukaz zdravstvene oblasti so zaprli v Celovcu zaradi škrlatice in davice tri razrede ljudsko šole.

Velik požar je izbruhnil na Brdu pri Smohorju. Ogenj je nastal v listnici Antona Oswalda in je uničil 5 hiš z gospodarskimi poslopji. Škodo cenijo čez 50,000 K, zavarovalnina pa znaša skupno komaj 20,000 K.

Požari. Na planini nad Porečami se je vnel velik kozolec posestva Leonsteinskega. Kozolec je popolnoma zgorel. Vnel se je tudi en del gozda, ki je kljub takojšnji pomoči popolnoma pogorel.

Vsled precej hudega vetra je tvoril požar precejšnjo nevarnost za celo okolico, ker je nosil veter žarke iz višine po celi okolici. — V Spitalu ob Dravi je vnela iskra iz dimnika tovarne za lepljeni papir streho hiše, kjer so nastajeni tovarniški uslužbenci. Pogorel je en del strehe. Tovarna bo morala streho podreti in jo nadomestiti z novo. — Malo pozneje je izbruhnil ogenj neznano kako v gospodarskem poslopju zidarskega mojstra Scharnidlinga. Zgorelo je gospodarsko poslopje in hiša, od katere je ostalo samo porušeno zidovje. Ob času požara ni bilo nikogar doma. Pogoreli pa so v hlevu trije prašiči in dva telčka. Škodo cenijo približno na 10,000 kron. — Pri Sv. Mahorju je pogorelo pet hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Ogenj je uničil popolnoma vse. Med drugim je zgorela tudi hranilna knjižica in v nji nekaj papirnatega denarja, katero je skril eden pogorelecev v peči. V Sv. Mahorju samem pa je pogorela delavnica kleparja Langeggerja. Ogenj je ogrožal celo sosesko, zlasti vsled hudega vetra in le vstrajnemu delu gasilcev in domačinov se je posrečilo, da so ogenj omejili. Škoda še ni znana.

Nepreviden avtomobilist. Pri Sp. Gorici pri Celovcu je povzročil avtomobil Ožbena Baldaufa iz Celovca triletno Nežo Jančkovo. Otrok ima težke poškodbe na glavi in so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

RAZNO.

Generalmajor Lipovščak je bil, ko je dosegel že s 40. letom čin generala in veljal za izredno sposobnega častnika, nenadoma umirovljen. Zakaj? General Lipovščak je bil dodeljen glavnemu štabu armadnega poveljstva v Sarajevu ter je imel nadzorovati tudi čete ob srbski meji in poročati o gibanju srbske vojske. Dočim sta bila armadno poveljstvo in generalni štab poučena, da je Srbija ob meji združila mnogo vojaštva, je general Lipovščak na podlagi lastnega opazovanja poročal, da to ni res, ter se izrazil, da naši ukrepi ob srbski meji niso bili potrebni. Predstojniki pa se na njegovo strokovno mnenje niso kar nič ozrli. Nato je Lipovščak kabinetni pisarni cesarjevi sami poročil o resničnem položaju na srbski meji; v zahvalo za to, da je storil svojo vojaško dolžnost, je dobil — plavo polo. Ni pač razumel naše modre zunanje politike! V tej stvari bi malo luči prav nič ne škodovalo!

Avstrijski nadporočnik — srbski vohun. V Sarajevu je bila te dni sodnijska obravnava proti nekaterim Bošnjakom, ki so bili obtoženi vohunstva in veleizdaje. V teku razprave so dognali, da je nadporočnik Vladimir Ban od 53 pešpolka dezertiral v Črno goro. Pobegnil je že v jeseni od svojega bataljona v Foči in je od takrat v črnogorski vojaški službi. Nadporočnik Ban je dajal navodila srbskim odposlancem, ki so nabirali prostovoljce za vojno v Bosni. S srbskimi kmeti je imel tajne sestanke in jim v imenu srbske vlade obljuboval različne ugodnosti, ki pa se pozneje niso izpolnile. Obravnava je končala s tem, da sta bila obsojena dva obtožena vsak na štirimesečen zapor, eden na trimesečen, sedem je bilo oproščenih, trije so pa zbežali še pred obravnavo.

Zaradi ljubosumnosti. Na Dunaju se je odigrala on dan strašna zakonska tragedija. V Neustiftgasse sta stanovala 33letni natak Edvard Polonyi in njegova 31letna soproga. Polonyjeva soproga je bila silno ljubosumna in je pazila na vsak korak svojega moža. To je bilo Polonyju odveč in zaradi tega sta se dostikrat prepirala. V petek proti jutru so naenkrat zaslišali zopet glasno prekanje iz Polonyjevega stanovanja in kmalu nato tri zaporedne strele. Ljudje so hiteli v stanovanje, a je bilo zaklenjeno. Končno je odprl stanovanje devetletni Polonyjev sin, ki je bil ves blede in objokan. Pripovedoval je, da je mati streljala na očeta in potem na sebe. V sobi so našli Polonyjevo ženo z dvema streloma v levih prsih, poleg nje je ležal Polonyi, katerega je zadela kroglja v sree. Zdravnik je takoj prišel in konstatiral smrt. Žena je držala revolver še v roki.

Če hočete zgubiti prijatelja, posodite mu denar! Kedar prosi, zlata usta nosi, Kedar vrača, hrbet obrača!

Takih dobrih prijateljev je jako malo. Ako se hočete izogniti neprili kam zaradi posojila denarja takim napadnim prijateljem in če ne marate zgubiti svojega denarja tedaj naložite svoj denar obrestonosno na varno banko. Če to storite se Vam ni treba bati, da bi vam ga tatovi ukradli ali ga pa ogenj vničil. Vloge prijemamo od \$1.00 naprej. Iz malega raste veliko. Isto tako vpludno Vam postrežemo kedar prinesete samo en dolar, kot če bi prinesli več. Od vlog plačamo 3% obresti na leto. Obresti so plačljive vsakega pol leta. — Pričnite hraniti še danes.

Ameriška Državna Banka

1825—1837 Blue Island ave., Vogal Loomis St., Chicago, Ill.

HRANITELJICA VLADNIH POŠTNIH VLOŽKOV. GLAVNICA IN VLOGE \$1.850.000.00

JAN KAREL, predsednik,

J. F. ŠTEPINA, blagajnik.

Uradne ure so od 8.30 dopoldne, do 5.30 popoldne, ob sobotah do 9 ure zvečer, ob nedeljah pa od 9 dopoldne do 12 ure popoldan.

Denar pošiljamo v Evropo po veliko nižjih cenah kot pa pošta. Govorimo vse slovanske jezike.

SLOVENCIM, KI HOČETE BITI POŠTENO POSTREŽENI: obračajte se do

Kaspar Državne Banke

Zanesljiv bančni zavod, pod DRŽAVNIM nadzorstvom.

Sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vloženega denarja. Denar se vzdigne brez odpovedi. Slov. Narodna Podp. Jednota vrši svoj denarni promet potom Kaspar Državne Banke.

VSAKA IZGUBA NEMOGOČA!

Kaspar Državna Banka pošilja DENARJE V STARO DOMOVINO. Ravnotako drafte na vse dele sveta po kurznih cenah. Denar izplačan najhitreje. K. D. Banka stoji v zvezi z najbogatejšimi slovanskimi bankami v stari domovini.

Na milijone kron je bilo poslanih v Avstro-Ogrsko mornarhijo in v druge dele sveta potom te banke, in nihče ne more reči, da se mu je cent izgubil. Varnost, točnost in hitrost je naše geslo.

Na denarne pošiljave izven Chicago se polaga največja pozornost, in je denar tisti dan odposlan, ko ga mi prejmemo. Vse izven Chicago poslane denarje se naj pošilja skozi "Post Money Order" ali skozi zanesljive banke. MENJALNICA TUJEZLSKEGA DENARJA.

KASPAR DRŽAVNA BANKA PRODAJA parobrodne listke za vse najboljše premorske družbe po kompanijskih cenah.

Pišite v slovenskem jeziku. Potniki, ki potujejo potom Kaspar Državne Banke so v najboljših rokah. V New Yorku pričakuje potnike zanesljiv bančni zastopnik in spremlja ljudi na ladjo in poskrbi za prtljago, s čemur se potnikom odvzame velika skrb in delo.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Ovirano delovanje

Naše vsakdanje delo bi moralo biti tako upeljano, da se vzdržimo aktivni in da na ta način porabimo ves čas in vso našo zmoglost. Na ta način ostanemo zdravi in močni. Nikoli ne smemo dopustiti, da bi kaj oviralo naše organe pri njih delu, kar bi bilo našemu celumu telesu v škodo.

Toda celo največja skrb ne more včasih preprečiti, da se ne bi naši organi vlečili ali pa popolnoma prenehali delovati. Zgodi se, da se želodec brani sprejemati hrano ali morda vsaj ne sprejema toliko hrane, kolikor je potrebuje telo. Včasih tudi jetra ali čreva ne delujejo in posledica je zaprtje. V takih slučajih, kjer so prizadeti prebavni organi, je najboljšje zdravilo

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Isto bo izčistilo ves sistem, brez kakih bolečin ali neprilik. Ojačilo bo tudi

prebavne organe in poleg istih tudi celo telo. Isto bo:

USTVARILO DOBER TEK

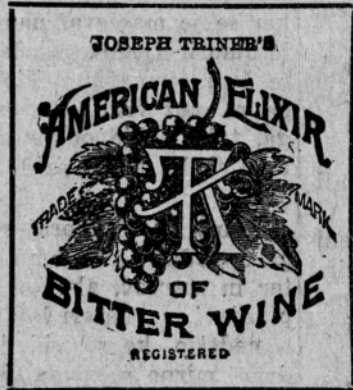
POVEČALO RAZKROJITEV IN

ODSTRANILO ZAPRTJE,

NOTRANJE BOLEČINE IN KRČ,

GLAVOBOL, ZLATENICO,

KOLCANJE IN BLJU VANJE.

Isto bo pomoglo v vsih takih boleznih pri katerih trpi želodec in vsled katerih zgubimo apetit, smo zaprti ali se čutimo slabo. To zdravilo želimo priporočati za slučaj nervoznosti, povzročeni vsled neprebave in za ženske nerednosti, povzročene vsled kroničnega zaprtja.

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

SVOBODA.

(Slika iz Siciljanskega punta.)

Na cerkvenem zvoniku je plapolala trobojnica, zvonovi so bili plat zvona in na trgu so vpili ljudje: "Živela svoboda!"

Pred meščanskim shodiščem, pred mestno hišo, pred cerkvijo je valovila množica: Krdelo belih čepic. In sekire ter kosce so se svetlikale in bliskale. Potem je truma porinila naprej in vdrla v stransko ulico.

"Tebe baron, najprvo zgrabimo za vrat! Dovolj dolgo si s svojimi sirovimi drugi trpinčil in bičal ljudstvo!"

Na čelu vseh čarovnica z zmešanimi, belimi lasmi, samo z nobi oborožena.

"Dol s pijavkami!"

"Dol s farji!"

"Dol s tabo, bogati požeruh, ki si nasičen s krvjo revežev, da ni ti ubežati ne moreš!"

"Dol z beriči!"

"Dol s podkupljenimi izdajalci!"

Tako je divje bučalo med krdelom. In kri je tekla v potokih, kadila se proti nebu in omamila trumo. Sekire, kose, cunje kame-

nje, vse rdeče krvi.

"Dol z gospodo!"

"Podrimo graščine!"

"Umor in smrt!"

Don Antonio se je prerival med ozkimi ulicami. Prvi udarec ga je pobil s krvavečim obrazom.

"Zakaj? Zakaj me ubijate?"

"Tudi s tabo k vragu!"

Razcapan postopac je pobral klobuk in ga opljuval.

"Dol z gosposkimi klobuki!"

"Dol z žezlom!"

"Živela svoboda!"

"Dol s farjem, ki grozi s pe-

lom tistim, kateri kradejo kruh!"

Duhovnik se je vračal z blagoslovljeno hostijo od službe božje.

Tudi njega so pobili.

I botrici Luciji, ki je bila v blagoslovljenem stanu, niso prizanesli!

"Imejte usmiljenje," je vpila,

"imejte usmiljenje z mladim bitjem!"

"Dovolj otrok si že spravila na svet."

Divji trop je samo moril, ali ronal ni. Ljudstvo bi si lahko ntešilo stradanje: a nato ni misli-

lo. Tudi volk, ako zaide med čreda ovac, ne misli, da bi si napolnil želodec, temveč davi le s slepo besnostjo in fogoto.

Lekarjevega sina, ki je gledal delovanje ljudi, je krdelo istotako pobilo. Tako tudi kramarja,

ki je v boječi vihravosti hotel zapreti prodajalno. Žena ga je videla, kako je telebnil na tla, dočim je ona, obdana od petih otrok, čakala s kadčo juho.

"Paolo! Paolo!" je zaklicala.

Eden je udaril s koso, drugi s cepcem in kakor bi trenil je bil mrtev.

Kakor razliučeni, besni divjaki so neurejeno tolkli. Nobenemu niso prizanesli.

Najzlobnejše je bilo, ko je padel notarjev sin, štirinajstleten mladenič. Zlatolasi deček se je bil zagodil med množico. Njegov oče se je bil večkrat vzdignil, preden je končal v blatu in je bil zaklical: "Neddu! Neddu!"

Neddu je prepaden ubežal, z izbuljenimi očmi in odprtimi usti in ni mogel kričati. Podrli so ga; vzdignil se je in pokleknil na kolena; množica je drla preko njega; nekdo mu je s težkim čevljem stopil na obraz; pri vsem tem je še s povzdignjenimi rokami prosil usmiljenja. Ni hotel umreti kakor oče, ki ga je videl tako tužno preminiti! Presunljivo je bilo! Drvar mu je iz usmiljenja odsekal s koso glavo, kakor bi posekal staro drevo. In pri tem se je tresel kakor trepetljivo kovo listje. Nekdo je zavpil: "E kaj! Ta bi ne bil drugega nego notar!"

Vseeno! Sedaj, ko so si pordečili roke s krvjo, naj pride kar hoče. Vsi! Vsi gosposki klobuki morajo zginiti!

Niso bili udarci, ne stradanje, ki je vžvalovilo kri in razljučilo ljudstvo. Bila je nedolžna kri!

Ženske so bile še ljubeje ko drugi. S suhimi rokami so mahale in vresčale ter čvrčale besnosti, nežna bitja, v cunje zavita, na rami nesoč.

"V židani obleki si hodil v cerkev, da si opravil molitev! Na tu imaš!"

"Gnusilo se ti je, pokleknil si poleg siromašnih ljudi! Na, tu imaš!"

"Pogini! Crkni!"

V hišah, na stopnicah in v izbah so raztrgali vso svilo in boljše platno, ki jim je prišlo pod roke.

Koliko zlatih uhanov je bilo videti v krvavečih uhljih! In koliko zlatih prstanov na rokah, ki so se branili udarcev s srpi!

Baronica je ukazala vrata zabarikadirati; z debli, deskami, samokolnicami, napolnjenimi sodi so zadelali vhode.

In z oken so streljali na krdelo. Kri za kri! Ljudstvo je počenilo, da so krogle žvižgale čez glave, kajti imelo ni nikakega orožja, da bi odgovarjalo toči krogel.

Prej bi imelo smrtno kazen, če bi nosili orožje, ne da se mu bi to dovolilo.

"Živela svoboda!"

In vrata so bila razbita.

Na dvorišču, po stopnicah so drveli preko ranjenec. Služničad so pustili začasno pri življenju.

"Hlapec pozneje!"

Najprvo so hoteli kri baronice, ki se je mastila z jerebičami in izvrstnim vinčkom. Od sobe do sobe je hitela; dojenca na prsih, zasopla — in sob je bilo celo število!

Slišalo se je rjovenje divjajočih trume. Bilo je kakor šumenje reke.

Starejši sin, bled šestnajstleten mladenič, se je s tresočimi rokami vprl v vrata in klical: "Mama! Mama!"

Pri prvem navalu so se vdala vrata in padla na mladeniča. Oklenil se je nog, ki so ga hotele pomendati. Ni več vpil. Mati je zbežala na mostovž in trdno oprijela otročička in mu stiskala, blazna od groze, roko na usta, da ne bi vpil. Drugi sin jo je hotel kriti s svojim telesom; smrtnobled je prijel, kakor bi sto rok imel, vse te kose. Bliskovito hitro so ju ločili! Prvi je prijel za lase, drugi za noge, tretji za obleko in jo vrgli čez zid. Premogar ji je iztrgal sesajočega otroka. Tretji brat ni več videl: črno in rdeče mu je bilo pred očmi. K njemu so stopili in mu zmečkali kosti s podkovanimi čevlji; nekoga je vgriznil v roko, ki ga je prijala za vrat in je ni izpustil. Kose niso bile v stanu, predreti si pot in so se svetlikale v zraku.

In v tem ljutem klanju meseca julija, sredi pijanega krčkanja izstradane množice ni prenehal zvon biti plat zvona do večera, brez opoldanskega zvonjenja, brez "Češena si Marija" kakor v poganskem deželi.

Začeli so se razhajati, trudni krvoprelitja; tiho ter v misli zatopljen je bežal vsak od svojih drugov. Preden je legla noč, so bile vsa hišna vrata zaprta; vse se je treslo strahu in v vsaki kmečki hiši je gorela luč. V ozkih ulicah so se oglašali psi, ki so glodali razmetane kosti. In v luninem svitu, ki je vse preplaval, je bilo videti široko odprta vrata in okna zapuščenih hiš.

Delal se je dan; nedelja brez ljudi na trgu in brez zvonjenja, ki bi vabilo na službo božjo. Cerkovnik se je bogvekam skrtil, duhovnikov ni bilo od nikoder.

Prvi, ki so prišli na prosto, so se sumljivo gledali v obraz; sleherni je mislil, koliko ima sosed na vesti. Potem, ko jih je bilo vedno več, so začeli šepetati.

Brez službe božje ne moremo biti na sveto nedeljo kakor psi!

Na zvoniku je še vedno plapolala trobojnica, ki je v juljski sopolari izgledala kakor rumena cunjica.

In ker se je solnce čimdalje vzdigovalo in sence skrajševale, se je v kotu trga nabrala velika gruča.

Med hišami, koncem ozke ulice, ki je bila zelo strma, se je videla planjava s slamnatorumenimi polji, obrobjenimi s temnimi gozdovi Etné. Sedaj bodo te gozde in polja delili. — Sleherni je na tihem izračunal na prstih, koliko bo njegov delež, in pri tem je skrivnostno škilil na sosedu.

"Prostost, to se pravi, da mora vsakdo kaj dobiti!"

"Nino in Ramurazzo vendar ne bosta mislila, da se bodo gosposke nasilnosti nadaljevale!"

"Če ni geometra, da zmeri teren, notarja, da izpiše na papir, potem storj vsakdo, kar se mu poljubi! Vse gre križem!"

"Če ješ v gostilni, moraš svoj del zopet deliti?"

"Okraješ ti mene, okrašem jaz tebe!"

Drvar je grozeče mahal z rokama, kakor da bi še vedno imel koso.

Dan zatem se je govorilo, da pride general, da sodi. General, pred katerim se je treslo ljudstvo! Po veliki cesti so videli rdeče srajce vojakov, ki so se približevali vasi. Ako začnejo valiti kamenje po bregu, pomore vse moštvo. A noben se ni genil. Ženske so vresčale in si ruvale lase. In možje, črnobradati, so stali na gori, roke vprte vbok in gledali utrujene vojake, sključene pod zarjaveli puškami, in generala, malega generala, na velikem, črnem konju, na čelu vseh, vsehl...

V cerkev je general zapovedal nanositi slame, da se odpočijo vojaki. Pred solničnim vzhodom je jahal, če vojaki niso vstali pri prvem zvoku trombe, na konju v cerkev, preklinjajoč kot Turek. To je bil pravcati mož. Takoj je dal povelje, da se pet ali šest vaščanov ustrelji: Pippa, "prilikavca", Pizzanella. Izkratka prve na katere je naletel.

Premogar, ki je pred pokopališčnim zidom moral poklekati, se je drl kakor otrok, spomnivši se materinih besed, ki jih je izgovorila, ko ji je iz rok neusmiljeno potegnili otročička.

V samotnih vaških ulicah in za vratmi se je iz daljave čulo nebržno oddane strele, priglusne kakor možnarjevi strelji na praznik.

Pozneje so na mulah prihajali resnični sodniki: gosposdije z očali na nosu, potni od potovanja; in dočim so v samostanski obednici zaslišavali obtožence, so se zmerom še pritoževali nad mukami potovanja.

V dolgi vrsti so sedeli obtoženci in vsak, ki je prišel na vrsto, si je rekel: "Oj, gorje!"

Neskončna pravda! Krivce so peš vodili v mesto, dva in dva vključena, med vrstama vojakov z nabasanimi puškami. Ob cesti, preko jarkov, ograj, skozi vinograde in čez polja so jim sledile ženske. Potne so se opotekale za trumo in kadar se je cesta zavila, so klicale može po imenu, uboge može, ki so morali v ječo.

Ječa je bila visoka in prostrana kakor samostan in zamreženo okno se je vrstilo z zamreženim oknom. Če so žene hotele videti svoje može, tedaj je bilo to le vsak ponedeljek mogoče, v prisotnosti paznika in za veliko železno mrežo. Vedno siromašnejši in bledejši so postajali reveži v mračnem prostoru, kamor nikoli ne posije solnični žarek. Od ponedeljka do ponedeljka so bili molčečnejši; odgovarjali so z rezkimi besedami in se komaj pritoževali.

Ako so žene pohajkemale po trgu pred jetnišnico, jim je straža grozila s puško. Uboge žene niso vedele, kaj bi začele, kje dobiše dela v mestu in si zaslužile kosček kruha. Postelj v hlevu je stala dva krajcarja; bel-kruh so snedle v enem grizljaju in želodec je bil navzlic temu prazen; in če so se pripravile, da bi čepeč preživele noč v dolinah na cerkvenih stopnicah, so jih prijeli pazniki. — Ščasoma so se vrnile v domovino, najprvo žene, potem matere. Mlada, lepa ženska se je v mestu izgubila; nič več niso čuli o njej. Vse druge so se vrnile v vas in delale tisto, kar poprej. Gospoda ne more zemlje obdelovati z lastnimi rokami in ubogi ljudje tudi ne živeti brez gosposke. In tako so sklenili mir.

Sin umorjenega kramarja je Neliju Pirru ukradel ženo in mislil, da je napravil dobro delo, ker se je maščeval nad tistim, ki je umoril njegovega očeta. In ako je ženi sempatja prišlo na misel, da se mož vrne, ji stori kaj zlega, tako ji je odgovoril: "Bodi brez skrbi, ta ne pride več iz ječe."

Noben se ni skoraj spomnil tega dogodka; kvečjemu nekaj mater in starcev, ako so gledali po planjavi, na kateri leži mesto, ali v nedeljo, ko so videli, kako se drugi mirno pogovarjajo z gospodo o opraviilih, dočim so pohlevno stali pred Meščanskim domom, čepice v rokah. — V kratkem času se je vse izpremenilo.

Pravda je trajala nič manj ko tri leta! In tri leta so ostali kmetje, sužnji v ječi, ne da bi videli solnce. Liki mrtveci, ki so prišli iz groba, so izgledali obtoženci vsakikrat, kadar so jih vključene pripeljali pred sodišče.

Vsi, ki so količkaj mogli, so prihitali iz vasi — priče, sorodniki, zijala; prihitali so kakor k prazniku, da po dolgem času vidišjo brate, ki so jih tu stlačili v takozvane "kurnike".

Pridi v Crivitz v državo Wisconsin in postani moj sosed.

Tukaj je toliko dobrega in lepega od tega kraja za povedati, da bi Vam svetoval, če osebno sem pridete, da si lego in dobrote kraja ogledate ter tu živete Slovence obiščete, kateri Vam bodo razložili, kakšen razložek je živeti v mestu ali pa v zdravim in rodovitnem kraju na lastni farmi. Jaz imam tukaj silno rodovitno zemljo in lepa letovišča, ki ležijo ob jezerih in tekočih vodah; blizo dobrih šol in izvrstnih cest. Naša železnična zveza je najboljša, kar si jih moremo želeči, in moj svet leži blizo nje. — Tukaj zori grozdje in raste razno sadno drevje prav dobro in je že zasajenih nekoliko vinogradov in sadovnjakov. Divje grozdje raste tukaj povsod po vsem kraju, kar pomeni, da je kraj ugoden za vinogradništvo. — Crivitz sam na sebi je majhno in lepo mesto ter ima veliko prihodnost; že sedaj so tu manjše tovarne in velika skladišča, kjer farmerji svoje pridelke vsaki čas lahko prodajo za gotov denar.

Kupi si farmo da bodeš neodvisen.

Jaz Vam prodam 40 akrov izborne zemlje za zelo nizko ceno, in ko kupite Vam je potreba samo \$100.00 na kup plačati a ostalo kupnino znate plačati po obrokih v 8 do 10 letih. Torej pridite in po tanite samostojni farmerji v prosti naravi, boste sami delodajalec svoji rodbini, da boste srečno in veselo skupaj živeli. Le na ta način si priskrbite ugodno življenje za stare dni, da boste z zadovoljstvom zrlji v minuloost ter brez skrbi za bodočnost svojcev čakali trenutka, ko Vas večna sila pokliče v boljše večnost!

Sedaj je cena zemljišču akter \$12 do \$30 in čez. — Ko pridete v Chicago, Vas na kolodvoru pričaka moj zastopnik, ako popred naznanite kedaj in s katero železnico se od doma odpeljete, ter Vas privede k meni v Crivitz, kjer Vam bom zemljo razkazal. Jaz prodajam edino lastno zemljo in nisem nikakoršen agent, katerem je le na tem ležeče, da svoj "komišen" dobi, brez vprašanja je li potem kupec zadovoljen ali pa ne. — Jaz Vam izročim čisto zemljiško-knjižno listino in Vam jamčim, da boste povsem zadovoljni.

Pišite na mojega zastopnika v Chicago in ga osebno obiščite. S pozdravom

THEO KERSTEN, lastnik

N. PIKLOR, 1526 West 21. Street, Chicago, Ill., zastopnik in prodajalec.

Pišite po mojo slovensko knjigo o zemljičih in farmah, tam boste vse našli, kar želite znati.

50.000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, reumatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadao denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in boste uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapišite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi tako pošlite.

Ime.....

Pošta..... Država.....

In Neli Pirru je videl sina umorjenega kramarja, ki je na izdajalski način postal njegov sorodnik! Drug za drugim so morali vstajati.

"Kako se pišete?"

In vsak izmed njih je moral povedati, kar je vedel: krstno ime, rodbinsko ime in vse, kar je učinil.

Advokati so imeli neskončne govore, mahali so z rokami in se po penastih ustih in potnem čelu brisali z belim žepnim robcem in vsak odmor porabili za šeepek tobaka. — Sodniki so dremali za očali: — bil je tesnoben pogled! Njim nasproti je sedelo v vrsti dvanajst gospodov, ki so neprestano zehali, gladili si brado in šepetali. Gotovo so si rekali, da je sreča, da ne stanujejo v vasi tu zgoraj, kjer so se borili za svobodo. — In ubogi obtoženci so skušali brati z njih obrazov.

Pozneje so sodniki in gosposdije odšli se posvetovat in obtoženci so sedeli v tesnobnem pričakovanju, smrtnobledi, strmeči v zaprte vrate.

In ko so se gosposdije vrnili s predsednikom, ki je pri govoru polagal roke na trebuh in bil skoraj ravno tako bled kakor obtoženci, je povzel besedo: Na čast in vest!...

... In dočim so premogarja odpeljali in ga zopet vključili v okove, je mamljal: "Kam me vodite? ... V prisilno delavnico? ... Da, čemu neki? Najmanjšega koščka nisem dobil ... In vedno so pravili: Sedaj dobimo svobodo! ...

"Ali ste že obnovili naročnino na 'Glas Svobode'? Blagovolite to takoj storiti, ako želite da se vam list redno pošilja!

Možje ozdravljeni v 5 dneh

VARICOCELE
HYDROCELE
BREZ NOŽA
IN BOLEČIN.

Ozdravim vsecega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznitličočih se možkih. Pridite k nam vsi, ki ste se nevespe o zdravlili pri drugih zdravnikih. Moja 15 letna praksa vam je na razpolago in jamči popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivno želedec, pljuča, ledice in neprilike v jetrih. (Za neupolno ozdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE

BOLEZNI

GUBA NAGONA, BOLEZ-
ZIV LEPICAH IN JETRIH
ozdravim hitro za stalno
in tajno. Živčene o-
nemoglosti, slabost, na-
por, zastrupljenje in
zguba vode.

PLJUČA

saduho, Bronchitis, srč-
ne bolezni in pljučne
zdravim po moji najno-
vejši metodi.

Nasvet zastoj.

STALNO OKREVANJE

ZAŠTRUPLJEN-

JE KRI

in vseh drugih kožnih
bolezni, kakor prische,
lucije, onemoglost itd.

ŽENSKES

BOLEZNI

beli tok, bolečine v oza-
ture, garje, otekline,
podju in druge organ-
ske bolezni zdravim za
stalno.

Preiskovanje zastoj.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago

Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutraj do 4 pop.

ZDRAVI ZOBJE

CLEVELAND

CLEVELAND

so prvi pogoj veselumu razpoloženju. Vsako pokvarjenost zobov za-
trite v korenini in prihranite si mnogo bolečin kakor tudi stroškov.
Mi smo si po večletnem delova ju pridobili simpatije vseh tukajšnjih
Slovencev. Ne zaupajte svojega zdravja ljudem, katere ne poznate,
pridite v domač urad, kjer vam postreženo z slovensko žensko po-
strežba. Vprašajte svojega sosedu!

DR. A. A. KALBFLEISCH

6426 St Clair Ave.

CLEVELAND

CLEVELAND

Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer